

Veiligheidsregio
Haaglanden

ONTWERP
MEERJARENBEGROTING

2024 – 2027

'verbindend vakmanschap in veiligheid en zorg'

Inhoudsopgave

1 Algemeen (blz 2)

- 1.1 Inleiding
- 1.2 Doelstelling
- 1.3 Taken

2 Beleidsmatige ontwikkelingen (blz 4)

- 2.1 De veiligheidsregio
- 2.2 Brandweer
- 2.3 Rampenbestrijding en crisisbeheersing
- 2.4 GHOR
- 2.5 Meldkamers (GnkM en MKB)
- 2.6 Gemeentelijke crisisbeheersing

3 Programma Veiligheid (blz 8)

- 3.1 Raming van lasten en baten
- 3.2 Toelichting op grondslagen
- 3.3 Financiële ontwikkelingen
- 3.4 Financiën in hoofdlijnen

4 Paragrafen (blz 14)

- 4.1 Gemeentelijke bijdrage
- 4.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- 4.3 Onderhoud kapitaalgoederen
- 4.4 Financiering
- 4.5 Bedrijfsvoering

5 Overzicht van baten en lasten en toelichting van programmaonderdelen (blz 28)

- 5.1 Brandweezorg
- 5.2 Crisisbeheersing en rampenbestrijding
- 5.3 Meldkamer brandweer (MKB)
- 5.4 Geneeskundige meldkamer (GnkM)
- 5.5 Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR)
- 5.6 Gemeentelijke crisisbeheersing
- 5.7 Overhead

6 Vaststelling meerjarenbegroting 2023-2026 (blz 47)

7. Bijlagen (blz 48)

- 7.1 Kostenverdeelstaat
- 7.2 Verdeling naar taakvelden
- 7.3 Inkomensoverdracht van het Rijk
- 7.4 Investeringsplan
- 7.5 Liquiditeitsplanning
- 7.6 Reserves en voorzieningen
- 7.7 Geprognostiseerde balans
- 7.8 EMU saldo
- 7.9 Afkortingenlijst

1. Algemeen

1.1 Inleiding

Voor u ligt de meerjarenbegroting 2024-2027 van de gemeenschappelijke regeling GR Veiligheidsregio Haaglanden (VRH). De VRH is een door de Wet Veiligheidsregio's verplichte gemeenschappelijke regeling. Nederland telt in totaal 25 veiligheidsregio's, waarbij elke regio anders is georganiseerd en andere taken kent. Voor de VRH geldt dat deze regionaal de belangen behartigt op het gebied van brandweertzorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing, en geneeskundige hulpverlening.

Brandweertzorg

In Haaglanden is sprake van één regionaal korps: Brandweer Haaglanden. Binnen de gehele regio ontvangt elke gemeente vergelijkbare brandweertzorg. Voor het 24/7 bestrijden van incidenten bestaat de operationele dienst uit beroepsmedewerkers en vrijwilligers, verdeeld over 23 kazernes. Beiden worden ingezet voor de dagelijkse brandweertzorg, waarbij specialistische taken bij beroeps zijn belegd. De vrijwilligers zijn van groot belang voor het borgen van de slagkracht die nodig is voor de bestrijding van grote en langdurige incidenten. Naast incidentbestrijding is ook risicobeheersing een hoofdtaak. Jaarlijks wordt hiervoor een uitvoeringsprogramma vastgesteld in overleg met de gemeenten. Ook worden de taken van de meldkamer brandweer uitgevoerd.

Geneeskundige hulpverlening

De 'kolom' Geneeskundige hulpverlening van de VRH bestaat uit de GHOR (Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio) en de geneeskundige meldkamer (GnKM), die ook de Meldkamer Ambulancezorg (MKA) omvat.

De GHOR is o.a. verantwoordelijk voor de inzet en coördinatie van het optreden van de geneeskundige (hulp)diensten bij incidenten. Dat betreft onder meer ambulancediensten, ziekenhuizen, huisartsen en GGD. De geneeskundige meldkamer omvat mede de MKA die, op basis van een SLA met de Regionale Ambulancevoorziening (RAV), de ambulancemeldingen verwerkt.

Naast een gemeenschappelijke regeling is de VRH ook een regionaal samenwerkingsverband met betrekking tot gemeentelijke crisisbeheersing en rampenbestrijding en crisisbeheersing ('multidisciplinaire samenwerking').

Gemeentelijke crisisbeheersing

Sinds 2010 zijn de gemeentelijke processen zoveel mogelijk geüniformeerd, waardoor de 9 gemeenten als één kolom (de 'oranje' kolom genoemd) optreden m.b.t. bevolkingszorg. Hoewel deze 'kolom' geen deel uitmaakt van de VRH als gemeenschappelijke regeling, is deze activiteit wel in deze begroting opgenomen omdat deze kolom via de VRH-begroting wordt gefinancierd.

Rampenbestrijding en crisisbeheersing

In regionaal verband werken de brandweer, geneeskundige kolom, gemeentelijke crisisbeheersing en de eenheid Den Haag van de Nationale Politie samen op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing. Hierbij wordt de focus primair gelegd op het dagelijkse werk van de hulpdiensten ("99% van het werk"), en vindt de voorbereiding op rampen en crises als een afgeleide daarvan plaats. Op deze manier wordt voorkomen dat de voorbereiding op rampen en crises op zichzelf staat en onvoldoende aansluit bij het werk van de hulpdiensten.

De 4 kolommen vormen de vaste kern van de multidisciplinaire samenwerking, maar deze samenwerking wordt waar nodig per onderwerp verbreed met andere partners, zoals waterschappen.

1.2 Doelstelling

Verbindend Vakmanschap in Veiligheid en Zorg

Veiligheidsregio Haaglanden (VRH) staat 24 uur per dag, 7 dagen in de week klaar voor veiligheid en zorg in de regio. Zij bundelt hiervoor de krachten van verschillende partners om samen goed voorbereid te zijn op dagelijkse, maar ook op grootschalige incidenten en deze slagvaardig te bestrijden. Daarbij treedt de VRH op als regisseur bij het organiseren en uitvoeren van de hulpverlening.

De doelstelling is verwoord in artikel 2, lid 4 van de Gemeenschappelijke Regeling (GR). De Veiligheidsregio Haaglanden behartigt de belangen van de gemeenten op het gebied van brandweezorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing, en geneeskundige hulpverlening.

1.3 Taken

De taken van de VRH staan benoemd in artikel 3 van de GR. Aan het Algemeen Bestuur worden de taken overgedragen zoals genoemd in artikel 10 van de Wet veiligheidsregio's. In aanvulling op de taken die de Veiligheidsregio op het basisoniveau voor gemeenten verricht op grond van artikel 10 van de Wet veiligheidsregio's en het Besluit veiligheidsregio's (basispakket), kan per gemeente worden overeengekomen dat de Veiligheidsregio ten aanzien van deze taken een hoger voorzieningenniveau levert (pluspakket).

In artikel 10 van de Wet veiligheidsregio's staan de volgende taken:

- a. het inventariseren van risico's van branden, rampen en crises;
- b. het adviseren van het bevoegd gezag over risico's van branden, rampen en crises in de bij of krachtens de wet aangewezen gevallen alsmede in de gevallen die in het beleidsplan zijn bepaald;
- c. het adviseren van het college van burgemeester en wethouders over de taak, bedoeld in artikel 3, eerste lid (brandweezorg);
- d. het voorbereiden op de bestrijding van branden en het organiseren van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing;
- e. het instellen en in stand houden van een brandweer;
- f. het instellen en in stand houden van een GHOR;
- g. het voorzien in de meldkamerfunctie;
- h. het aanschaffen en beheren van gemeenschappelijk materieel;
- i. het inrichten en in stand houden van de informatievoorziening binnen de diensten van de veiligheidsregio en tussen deze diensten en de andere diensten en organisaties die betrokken zijn bij de onder d, e, f, en g genoemde taken.

2 Beleidsmatige ontwikkelingen

2.1 De veiligheidsregio

De beleidsmatige ontwikkelingen binnen de VRH spelen zich af binnen de kolommen (brandweer, geneeskundige hulpverlening, gemeentelijke crisisbeheersing en in het verlengde daarvan de multidisciplinaire rampenbestrijding en crisisbeheersing, alsook de gemeenschappelijke meldkamer). In de hierna volgende paragrafen worden deze ontwikkelingen nader toegelicht.

2.2 Brandweer

Brandweer Haaglanden heeft in 2020 het meerjarenbeleidsplan 'Verantwoord doorontwikkelen' voor de duur van vijf jaar vastgesteld. Maatschappelijk gezien vinden op hoog tempo ontwikkelingen plaats die leiden tot nieuwe risico's en een veranderende hulpvraag vanuit de samenleving. In het meerjarenbeleidsplan zijn de maatschappelijke ontwikkelingen vertegenwoordigd door drie thema's; verdichting, energietransitie en duurzame inzetbaarheid. Om ervoor te zorgen dat deze maatschappelijke ontwikkelingen verantwoord kunnen plaatsvinden, wordt ingezet op de doorontwikkeling van materieel en procedures én het blijven investeren in de ontwikkeling van kennis. Het is noodzakelijk om deze koers voort te zetten, om een brandweer van waarde te blijven in een brede maatschappelijke context en brandweezorg op niveau te kunnen blijven continueren.

Duurzame inzetbaarheid is een van de speerpunten waaraan wordt gewerkt: het op een veilige en gezonde wijze inzetbaar blijven, ook voor de operationele functies.

Verdichting in de steden is regionaal en lokaal in ontwikkeling. Dit resulteert in bouwwerken die dichter op elkaar staan, hoogbouw, complexe inrichting en functiemenging. De energietransitie ontwikkelt in een dermate tempo dat veiligheidsmaatregelen in regelgeving ongelijklopen/achterlopen op dit tempo. De afgelopen periode is met betrekking tot verdichting en energietransitie geïnvesteerd in het verder in kaart brengen van de regionale risico's. Dit betekent voor verdichting dat in eerste instantie is onderzocht welke effecten het verdichten van de regio heeft én welke factoren hiervan voor (het werk van) de brandweer van belang zijn. Onderscheid is gemaakt in fysieke, infrastructurele en sociale effecten, zoals de verscheidenheid aan verdichte bebouwing, de toename van verkeer en vervoer, segmentatie en fragmentatie en de toename van kwetsbare personen. De komende jaren zullen in het teken staan van het maken van de vertaalslag van deze risico's naar het werk van de brandweer; op welke wijze moet en kan de brandweer zich aanpassen aan de effecten die de verdichting met zich meebrengt. Op het gebied van het thema energietransitie is reeds gestart met het maken van de vertaalslag van landelijke doelen naar regionale ambities. De focus ligt op het structureel borgen van veiligheid in een veranderende wereld, de transitie van energietransitie als nieuwe ontwikkeling naar 'business as usual' en het zijn van een professionele kennispartner. Dit betekent voor de Veiligheidsregio Haaglanden dat we volop inzetten om zowel in adviseursrol als in de daadwerkelijke incidentbestrijding 'up-to-date' te blijven als het gaat om ontwikkelingen binnen de energietransitie. De adviseursrol vindt hierbij in toenemende mate risicogericht in plaats van regelgericht plaats. Deze ontwikkeling is nodig omdat de wet- en regelgeving niet gelijkloopt met de ontwikkelingen en daardoor niet altijd in voldoende mate de (brand-)veiligheid of een (veilige) brandweerinzet waarborgen.

De brandweer zal ook in deze periode investeren om in het kader van risicobeheersing een prominente gesprekspartner en adviseur van de gemeenten te blijven. Het Regionaal Uitvoeringsprogramma Risicobeheersing blijft het handvat voor de gemeenten voor de activiteiten op dit vakgebied. Aankomende wet- en regelgeving beïnvloedt de uitvoeringspraktijk

voor Risicobeheersing. Met name de op komst zijnde Omgevingswet is van invloed op het proces, de instrumenten en tot op zekere hoogte ook op de risicobeheersingstaken. Het programma Omgevingsrechtproof Risicobeheersing geeft verdere invulling aan alle randvoorwaarden die voor Risicobeheersing noodzakelijk zijn om te werken met de nieuwe wetgeving. De speerpunten: de adviesrol nieuwe stijl, informatievoorziening en de borging in beleid, geven richting aan de opgave. Voor de informatievoorziening gaat de afdeling door met de implementatie en de aansluiting op het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Het DSO ondersteunt de interactie tussen overheid en samenleving. Het bestaat in ieder geval uit: a) publicatie van omgevingsdocumenten, b) informatie op de kaart over fysieke omgevingskwaliteit en van toepassing zijnde regels, c) informatie over meldings- en vergunningsplicht voor een specifieke activiteit op een specifieke locatie, en d) een digitaal loket voor vergunningaanvragen en meldingen.

2.3 Rampenbestrijding en crisisbeheersing

In regionaal verband zetten de brandweer, de GHOR, de gemeenten en de Politie Eenheid Den Haag zich samen in voor de veiligheid van iedereen die in Haaglanden woont, werkt of de regio bezoekt. De regio Haaglanden heeft bijzondere kenmerken en dit profiel stelt bijzondere eisen aan ons werk en daarmee aan onze organisatie en mensen. De verantwoordelijkheid voor goede multidisciplinaire samenwerking is een gezamenlijke. Door regionaal samen te werken, wordt ervoor gezorgd dat de hulpdiensten en gemeenten zo effectief mogelijk reageren op een ramp of crisis. Als basis voor de voorbereiding op de incidenten en crises die een multidisciplinair en veelal grootschalig optreden vergen, beschikt de VRH over een regionaal risicoprofiel, een beleidsplan Rampenbestrijding en Crisisbeheersing en een regionaal crisisplan. Deze plannen zijn geactualiseerd en begin 2023 aangeboden aan het Algemeen Bestuur ter vaststelling. De huidige beleidsperiode van deze plannen loopt tot en met 2026.

Het individuele vakmanschap van de disciplines vormt een stevig fundament voor de multidisciplinaire samenwerking. Diverse ontwikkelingen hebben effect op de risico's in de regio en daarmee op het dagelijks werk en de multidisciplinaire samenwerking. Om de kwaliteit van het werk te blijven garanderen moet de veiligheidsregio blijven inspelen op (toekomstige) maatschappelijke trends, ontwikkelingen en wijziging van wet- en regelgeving. Dit wordt gedaan door te blijven bouwen aan het fundament en ons te richten op het versterken van de continuïteit, effectiviteit en veerkracht.

In navolging van de evaluatie van de Wet Veiligheidsregio's zijn landelijk bestuurlijke afspraken gemaakt om de crisisbeheersing en de informatiepositie te versterken. Onderdeel van deze afspraken is de geleidelijk opbouwende structurele toevoeging in de brede doeluitkering rampenbestrijding (BDUR). De VRH ontvangt in dit kader ingaande 2023 € 1,6 mln. extra BDUR (ca. 1,4% van de VRH-begroting) specifiek bestemd voor de versterking van de (toekomstige) crisisbeheersing en de informatiepositie. Zowel landelijk als regionaal wordt momenteel bezien hoe de beoogde versterking kan worden vertaald naar de praktijk, en waarvoor de extra rijks gelden – zowel landelijk als regionaal – kunnen worden aangewend. Leidend hierbij is dat de versterking recht moet doen aan de uitdagingen waarvoor zowel de nationale als de regionale crisisbeheersing gesteld staat. Door het Rijk is ten aanzien hiervan nadrukkelijk aangegeven dat het niet de bedoeling is dat de gemeentelijke bijdragen aan veiligheidsregio's – als effect van de ophoging van de BDUR – worden verlaagd.

2.4 GHOR

De GHOR is integraal onderdeel van het systeem van veiligheidszorg in Nederland. Voor een goede hulpverlening moet zij zorg dragen voor een effectieve en efficiënte samenwerking tussen de zorgketen en de fysieke veiligheidspartners: brandweer, politie en gemeenten. Deze publieke taak wordt uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van het Openbaar Bestuur en het opperbevel van de burgemeester (lokale rampen en crises) of de voorzitter van de Veiligheidsregio (bovenlokale rampen en crises). Hiermee is de GHOR hét aanspreekpunt voor het Openbaar Bestuur bij kwesties op het gebied van opgeschaalde acute en publieke zorg. De GHOR houdt overzicht over de partijen die hierin een rol spelen, monitort zorgcontinuïteit in de regio en coördineert bij zorgschaarste. Zij doet dit met oog voor het belang van de groep. De GHOR heeft hiermee een publieke taak in de semipublieke omgeving van de gezondheidszorg.

De samenleving verandert snel en is complexer aan het worden. Dit geeft uitdagingen die invloed hebben op de wijze waarop de GHOR denkt invulling te geven aan haar opdracht. Belangrijk, het komende jaar, voor de positie van de GHOR zijn de wijzigingen in de Wet Veiligheidsregio's. Afgelopen jaar is de contourennota Versterking Crisisbeheersing en Brandweezorg uitgekomen met daarin op hoofdlijnen beschreven de positie van de GHOR en DPG in het landschap van crisisbeheersing. Daarin wordt beschreven dat Geneeskundige hulpverlening in het kader van de rampenbestrijding en crisisbeheersing en de voorbereiding daarop een wezenlijk onderdeel zijn van de publieke veiligheidstaken. De GHOR, als onderdeel van de veiligheidsregio en onder aansturing van de DPG, vervult hierin een onafhankelijke en noodzakelijke regiefunctie. De GHOR en de DPG zijn en blijven -anders dan de evaluatiecommissie adviseert- dan ook een essentieel onderdeel van de publieke veiligheid. Het gaat hierbij niet alleen om de rol van de GHOR/DPG tijdens rampen en crises, maar ook bij de voorbereiding daarop. Tenslotte is een belangrijk uitgangspunt dat is opgenomen in de Contourennota dat er samenhang moet zijn tussen de drie wettelijke kaders waar de DPG-rol op de GHOR is omschreven (WPG-WVr-AMvB Acute Zorg). Op dit moment zijn we in afwachting van de vervolgstappen van het kabinet met betrekking tot consultaties op de contournota, die zal leiden tot een vernieuwing van de Wet Veiligheidsregio's

Thema's voor de volgende beleidsperiode

Om flexibel te kunnen reageren op wat zich voordoet, is het noodzakelijk dat reeds proactief, in de koude fase, geïnvesteerd wordt in relevante netwerken, zodat stevige relaties zijn opgebouwd. De GHOR gaat het netwerkmanagement dan ook verder vormgeven en uitbreiden de komende beleidsperiode. Met het thema "*verbreden van het netwerk*" richt de GHOR zich de komende jaren op het aansluiten bij bestaande en nieuwe netwerken, het vormen van nieuwe samenwerkingsverbanden en het verrichten van onderzoek naar dynamische samenwerkingsverbanden over (regio)grenzen heen.

Vanuit het feit dat de maatschappij digitaliseert en er een overload aan data op instellingen af komt, is het de ambitie van de GHOR om deze data om te zetten in bruikbare integrale informatie die tijdens crisis of gebruikt wordt bij de sturingsvraagstukken of prospectief inzicht biedt. De verandering in soorten crises, zoals de COVID-19 crisis en (vluchtelingen)opvangcrises, heeft de behoefte aan een 24/7 actueel en gedeeld geneeskundig beeld meer dan bevestigd. Met het thema "*de GHOR creëert een actueel en gedeeld (geneeskundig) beeld*" heeft de GHOR als doel te groeien naar een informatieknooppunt door aan te sluiten op bestaande en toekomstige informatiesystemen in de zorg en veiligheidsregio's om zodoende een actueel en gedeeld geneeskundig beeld te creëren en proactief te monitoren en waar mogelijk te sturen. Landelijk is dit dan ook een onderwerp dat hoog op de beleidsagenda staat, dan in de vorm van meer en beter informatie-uitwisseling tussen Rijk en regio's (KCR2, Knooppunt Coördinatie Regio-Rijk). Dit geldt niet alleen voor de GHOR maar voor de hele VRH. Daarnaast kan het omzetten van data naar een voorspellende waarde voor belangrijke stakeholders inzicht verschaffen om uitspraken te kunnen doen over mogelijke scenario's en trends.

2.5 Meldkamers (GnkM en MKB)

Het Transitieakkoord (TA) 'Meldkamer van de Toekomst' uit 2013 is nu in de eindfase beland. De LMS zal in de 'bouwplaats' periode (2020 – 2022) de gezamenlijke meldkamers verder gestalte geven. Gedurende die tijd zullen de rafelranden als gevolg van de overgang verder worden afgehecht. In dit kader is de meldkamer in 2022 gestart met de overgang naar het LMS-platform. Naar verwachting zal de overgang in 2024 zijn gerealiseerd en zal helder worden wat de VRH-opschalingsruimten gaan kosten. Er lopen een aantal projecten zoals herinrichting van de 9e verdieping met opschalingsruimtes. De VRH heeft middelen gereserveerd voor zowel de afhechting van de rafelranden als voor het optimaliseren van de meldkamerfunctie. In dit kader krijgt bij de GnkM het ambulance coördinatie centrum vorm. Met betrekking tot de MKB hebben de veiligheidsregio's Haaglanden en Hollands Midden een convenant afgesloten over de intensivering van de samenwerking in de gezamenlijke brandweermeldkamer. Bij de producten is dit nader toegelicht.

Sinds 1 januari 2021 is de nieuwe Wet ambulancevoorzieningen in werking getreden. Op dit moment voert de geneeskundige meldkamer van de VRH meldkamertaken uit in opdracht van de (coöperatie) Regionale Ambulance Voorziening (RAV) Haaglanden. De afspraken over deze uitvoering zijn vastgelegd in een Service Level Agreement (SLA). Feitelijk fungeert de VRH hiermee als onderaannemer van het RAV.

Als gevolg van de nieuwe Wet ambulancevoorzieningen is het voor RAV's echter niet meer toegestaan om voor de meldkamerfunctie een onderaannemer in te schakelen. De RAV en VRH hebben uitgesproken dat de huidige uitvoering van de meldkamertaak wordt gecontinueerd totdat een oplossing is bereikt. Aan deze oplossing wordt thans gezamenlijk gewerkt, waarbij het VRH-bestuur belang hecht aan publieke borging en een multidisciplinaire organisatie van de geneeskundige meldkamerfunctie.

2.6 Gemeentelijke crisisbeheersing/bevolkingszorg

De evaluatie van de Wet Veiligheidsregio's heeft geleid tot een aantal aanbevelingen die ook de gemeentelijke crisisbeheersing raken. Landelijk wordt de uitwerking van deze aanbevelingen vormgegeven in het programma 'Versterking Crisisbeheersing en Brandweertzorg', dat wordt geleid door het ministerie van JenV en een project 'Uniform kwaliteitsniveau Bevolkingszorg' dat hier aan gekoppeld is. In 2023 zal duidelijk worden wat de definitie wordt van gemeentelijke crisisbeheersing in relatie tot bevolkingszorg, welke inputindicatoren geformuleerd worden t.a.v. uniformiteit en kwaliteit en hoe dit zijn beslag zal krijgen in voorstellen tot aanpassing van de Wet. De uitwerking en implementatie van regionale visie op gemeentelijke crisisbeheersing gaat daarnaast onverminderd voort. Waar nodig en mogelijk zal de verbinding met de landelijke trajecten gelegd worden.

3 Programmabegroting Veiligheid

3.1 Raming van lasten en baten

Meerjarenraming van lasten en baten (bedragen in duizenden euro's)						
	Rekening	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
<i>Lasten</i>	111.417	117.225	120.320	120.077	120.077	119.977
<i>Baten</i>	114.563	115.114	119.978	119.977	119.977	119.977
Saldo lasten en baten	-3.146	2.111	342	100	100	0
Mutatie reserves	439	2.111	342	100	100	0
Resultaat	-3.585	0	0	0	0	0
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0
Resultaat na belasting	-3.585	0	0	0	0	0

Raming lasten en baten programma-activiteiten jaarschijf 2024 (bedragen in duizenden euro's)				
	Lasten	Baten	Mutatie Reserve	Saldo
Brandweezorg	87.087	86.880	207	0
Rampenbestrijding en crisisbeheersing	4.046	4.046	0	0
Meldkamer/MKB	3.492	3.392	100	0
Meldkamer/GnkM	3.778	3.778	0	0
GHOR	2.174	2.174	0	0
Gemeentelijke crisisbeheersing	814	779	35	0
Overhead	18.733	18.733	0	0
Bedrijfsvoering onvoorzien	196	196	0	0
Totaal	120.320	119.978	342	0

Financiële ontwikkelingen (bedragen in duizenden euro's)					
	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2023	2024	2025	2026	2027
Verloopstaat lasten 2023 naar 2024					
Begroting 2023	110.306	109.669	109.519	109.519	109.519
Interne verschuiving tussen producten	0	0	0	0	0
Voorcalculatie trend 2024	0	2.765	2.765	2.765	2.765
Nacalculatie trend voorgaande jaren	3.622	3.622	3.622	3.622	3.622
Overige ontwikkelingen	3.297	4.264	4.171	4.171	4.071
Totaal	117.225	120.320	120.077	120.077	119.977

De VRH heeft voor het jaar 2024 € 342.000 aan incidentele baten. Het betreft de vrijval van specifieke reserves voor incidentele lasten.

Structureel begrotingssaldo (bedragen in duizenden euro's)					
	begroting 2023	begroting 2024	begroting 2025	begroting 2026	begroting 2027
Saldo baten en lasten	2.111	342	100	100	0
Vrijval reserves	2.111	342	100	100	0
Dotatie reserves	0	0	0	0	0
Begrotingssaldo na bestemming	0	0	0	0	0
Incidentele lasten en baten	2.111	342	100	100	0
Structureel begrotingssaldo	0	0	0	0	0

Overzicht Incidentele lasten (bedragen in duizenden euro's)					
	begroting 2023	begroting 2024	begroting 2025	begroting 2026	begroting 2027
Verlaging gemeentelijke bijdrage	1.698	0	0	0	0
Frictiekosten OMS	50	54	0	0	0
Programma gemeentelijke crisisbeheersing	120	35	0	0	0
Uitgaven realistisch oefenen	0	153	0	0	0
Bouwfase LMS	200	100	100	100	0
FLO officieren	43	0	0	0	0
Saldo	2.111	342	100	100	0

3.2 Toelichting op grondslagen

De grondslagen zijn gebaseerd op het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV). De grondslagen zijn van toepassing voor begroting en jaarrekening. Niet alle grondslagen zijn direct relevant voor de begroting.

Algemeen

Algemeen uitgangspunt is dat het stelsel van baten en lasten wordt toegepast. Hoofregel is dat als prijsgrondslag de historische kostprijs *inclusief* BTW wordt gehanteerd. Op basis van de Wet markt en overheid is getoetst dat de VRH niet als ondernemer voor de vennootschapsbelasting moet worden aangemerkt.

Materiële vaste activa

Voor de investeringen en kapitaallasten in deze begroting geldt:

- De post materiële vaste activa betreft investeringen met economisch nut.
- De materiële vaste activa worden gewaardeerd op basis van de oorspronkelijke verkrijging- of vervaardigingsprijs en worden als regel annuïtair (panden) of lineair (overig) afgeschreven.
- Afschrijvingstermijnen zijn gebaseerd op de verwachte technische of economische levensduur. Waardeverminderingen worden onafhankelijk van het resultaat van het begrotingsjaar in aanmerking genomen. De afschrijving vangt aan het eerste boekjaar na ingebruikname van het actief.

Vlottende activa en passiva

- Vlottende activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Vorderingen worden gewaardeerd onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid.

Reserves

De VRH kent (naast specifieke bestemmingsreserves) een aantal reserves.

- Algemene reserve betreft het eigen vermogen (weerstandscapaciteit) van de VRH.

Overheadtoerekening en vernieuwing BBV

De meerjarenbegroting is vervaardigd volgens het vernieuwde Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). De wijzigingen richten zich met name op:

- de opname van uniforme taakvelden (zie bijlage 7.2);
- meer inzicht in de kosten van overhead (zie 5.7 overzicht overhead);
- opnemen van een geprognostiseerde balans en het EMU-saldo (zie bijlagen 7.7 en 7.8).

In deze begroting is een overzicht Overhead opgenomen. Een gevolg van de voorschriften is dat er tussen de producten een andere verrekening ontstaat. De PIJOFACH-kosten (Personeel, Informatievoorziening, Juridisch, Organisatie, Financiën, Automatisering, Communicatie en Huisvesting) worden niet verdeeld over de producten, maar verantwoord op het overzicht overhead. De kazernes worden conform landelijke richtlijnen toegerekend aan het primair product. Daarnaast worden leidinggevenden volgens de BBV als overhead aangemerkt. Ook deze lasten staan gerubriceerd onder het overzicht Overhead.

3.3 Financiële ontwikkelingen

Jaarschijf 2024

De jaarschijf 2024 in deze begroting is ten opzichte van de voorgaande begroting 2023 - 2026 met € 10.651.000 gestegen van € 109.669.000 tot € 120.320.000. De wijzigingen:

Trend 2024 € 6.387.000

De trendsystematiek voor de VRH is volledig in lijn met de kaderbrief voor gemeenschappelijke regelingen van de gemeenten. De begroting van de VRH bestaat voor circa 65% uit personeelskosten. Om aan te sluiten bij de opbouw van de begroting, baseert de VRH de indexatie op een gecombineerde loon-/prijsindex. Dit zijn de index 'prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers' en 'nationale consumentenprijsindex'. Mede door de huidige geopolitieke ontwikkelingen is op dit moment sprake van meer onzekerheid over de toekomstige prijsontwikkeling.

Het trendpercentage voor 2024 bedraagt 2,73% (€ 2.765.000). De trend voor voorgaande jaren is met 3,71% naar boven bijgesteld (€3.622.000). De inflatie is duidelijk merkbaar als het gaat om kosten van lonen, huisvesting, materieel, energie en ICT. Dit geeft het volgende overzicht:

Tabel 1. Trend		<i>(bedragen in duizenden euro's)</i>				
Trend	2021 (%)	2022 (%)	2023 (%)	t/m 2023	2024(%)	2024
Begroting 2023	1,53%	4,94%	2,99%			
CPB indexcijfers	*1,53%	***8,31%	***3,33%		**2,73%	
Nacalculatie	0,00%	3,37%	0,34%			
Begroting 2024			3,71%	3.622	2,73%	2.765

*CEP maart 2022/**MEV sept 2022/***CEP maart 2023

Versterking toekomstige crisisbeheersing en informatiepositie € 1.624.000

Dit bedrag is onderdeel van de eerste reeks aan extra financiële middelen voor crisisbeheersing, ook op grond van de contourennota, en informatievoorziening in het kader van de geleidelijke, opbouwende structurele toevoeging van landelijk € 83.000.000 in de BDUR. De aanwending en verdeling van de extra financiële middelen voor 2023 is gebaseerd op twee voorstellen die op 10 oktober 2022 met instemming zijn besproken in het VB. Het betreft het verder professionaliseren van crisisbeheersing als vak door veiligheidsregio's en het versterken en waarborgen van de informatiepositie van de veiligheidsregio's door het inrichten van gegarandeerde Veiligheids Informatie Knooppunten (VIK) per veiligheidsregio. Zowel landelijk als regionaal wordt momenteel gezien hoe de beoogde versterking kan worden vertaald naar de praktijk, en waarvoor de extra rijksmiddelen – zowel landelijk als regionaal – kunnen worden aangewend. Leidend hierbij is dat de versterking recht moet doen aan de uitdagingen waarvoor zowel de nationale als de regionale crisisbeheersing gesteld staat.

Meldkamerfunctie brandweer van de VRH en Hollands Midden € 1.330.000

De veiligheidsregio's Haaglanden en Hollands Midden hebben in 2022 een convenant afgesloten over de intensivering van de samenwerking in de gezamenlijke brandweermeldkamer. In dit kader zijn de brandweercentralisten van Hollands Midden, voorheen in dienst van de politie, op vrijwillige basis overgegaan naar de VRH. De hiermee samenhangende kosten worden verrekend met de veiligheidsregio Hollands Midden.

Overige ontwikkelingen € 1.310.000

Het betreft onder meer de toename van de gemeentelijke bijdrage vanwege het hoger aantal inwoners € 401.000. Ook is de BDUR met € 326.000 trendmatig verhoogd. De RAV bijdrage is

toegenomen met € 225.000 mede in relatie tot het ambulance coördinatiecentrum. Tot slot nog een toename van enkele posten van per saldo € 358.000.

Jaarschijf 2023

De jaarschijf 2023 in deze begroting is ten opzichte van de voorgaande begroting 2023 - 2026 met € 6.919.000 gestegen van € 110.306.000 tot € 117.225.000. De wijzigingen:

Trend 2023 € 3.622.000

De nacalculatie op de trend is conform de CPB cijfers van september 2022 met € 1,9 mln. bijgesteld. Vanwege de inflatie en de stijgende loonkosten als gevolg van het principeakkoord van 28 februari 2023 over de arbeidsvoorwaarden is op basis van de CPB-cijfers van maart 2023 (Centraal Economisch Plan) de trend aanvullend met € 1,7 mln. verhoogd. De meest recente cijfers van het CPB houden meer rekening met de stijgende loonkosten (zie ook toelichting bij jaarschijf 2024). De aanvullende trend van € 1,7 mln. wordt in 2023 gedekt uit een bestemmingsreserve, gevormd uit het voordelige jaarrekeningresultaat over 2022.

Overige ontwikkelingen € 3.298.000

De meest relevante wijzigingen zijn de eerder bij jaarschijf 2024 benoemde verhoging van de BDUR met € 1.624.000 en de samenwerking van de meldkamers van Hollands Midden en de VRH op de locatie Yp (€ 1.330.000) en de trendaanpassing van de BDUR (€ 326.000) en de bijdrage van de RAV (€ 225.000). Tot slot nog een afname van vooral reserves met € 207.000.

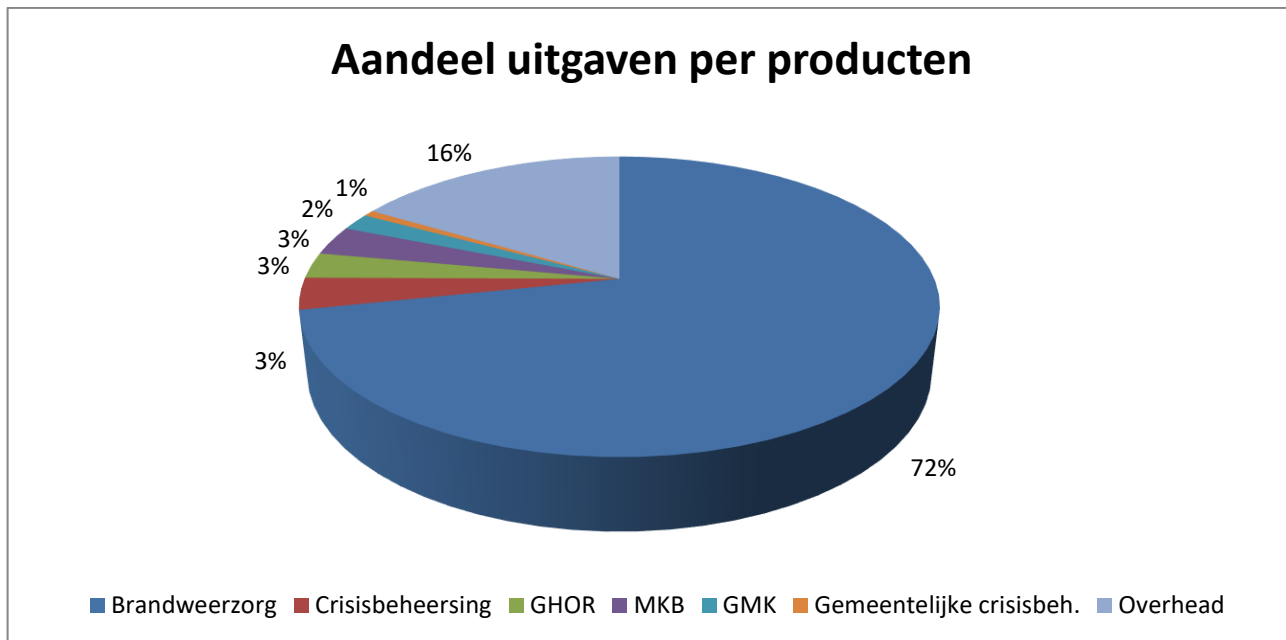
3.4 Financiën in hoofdlijnen

Om snel inzicht te geven in de geldstromen van de VRH twee grafieken.

Aan welke producten geven we het uit?

De grafiek geeft weer dat 72% van het geld naar brandweezorg gaat. De overige producten krijgen samen 28%.

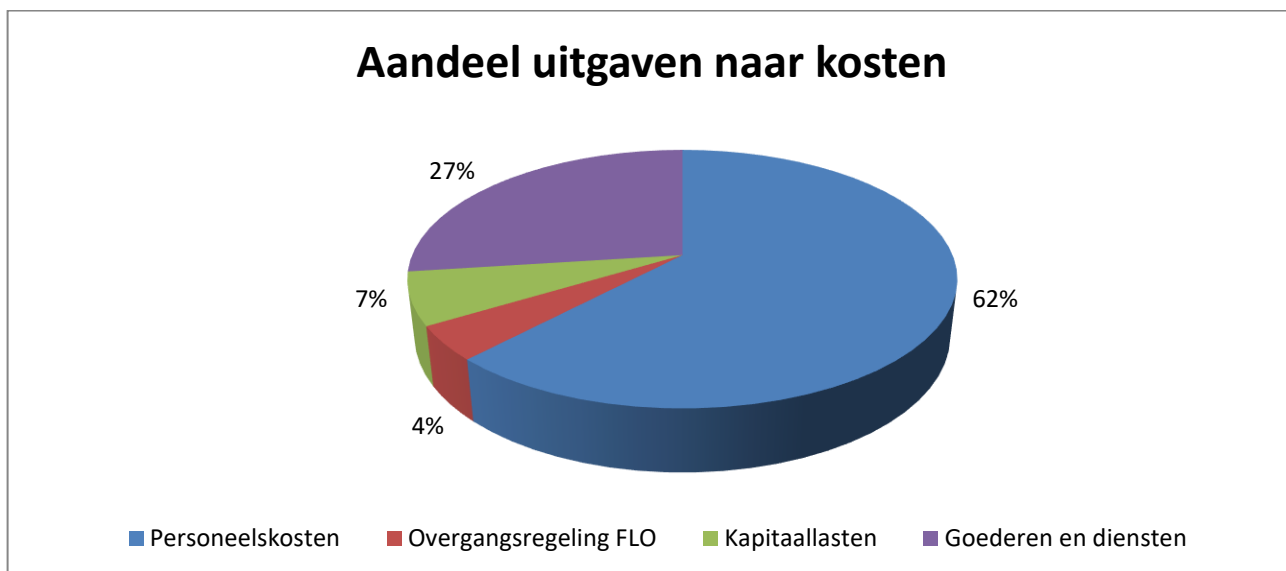
Grafiek 1. Aandeel uitgaven producten

En wat voor kosten betreft het?

De personeelskosten (incl. FLO) zijn met bijna 62% de grootste post. De kosten van de 2^e loopbaan als onderdeel van de overgangsregeling zijn hier nog niet begroot. De overige 34% betreft kapitaallasten en goederen en diensten.

Grafiek 2. Aandeel uitgaven kostensoorten

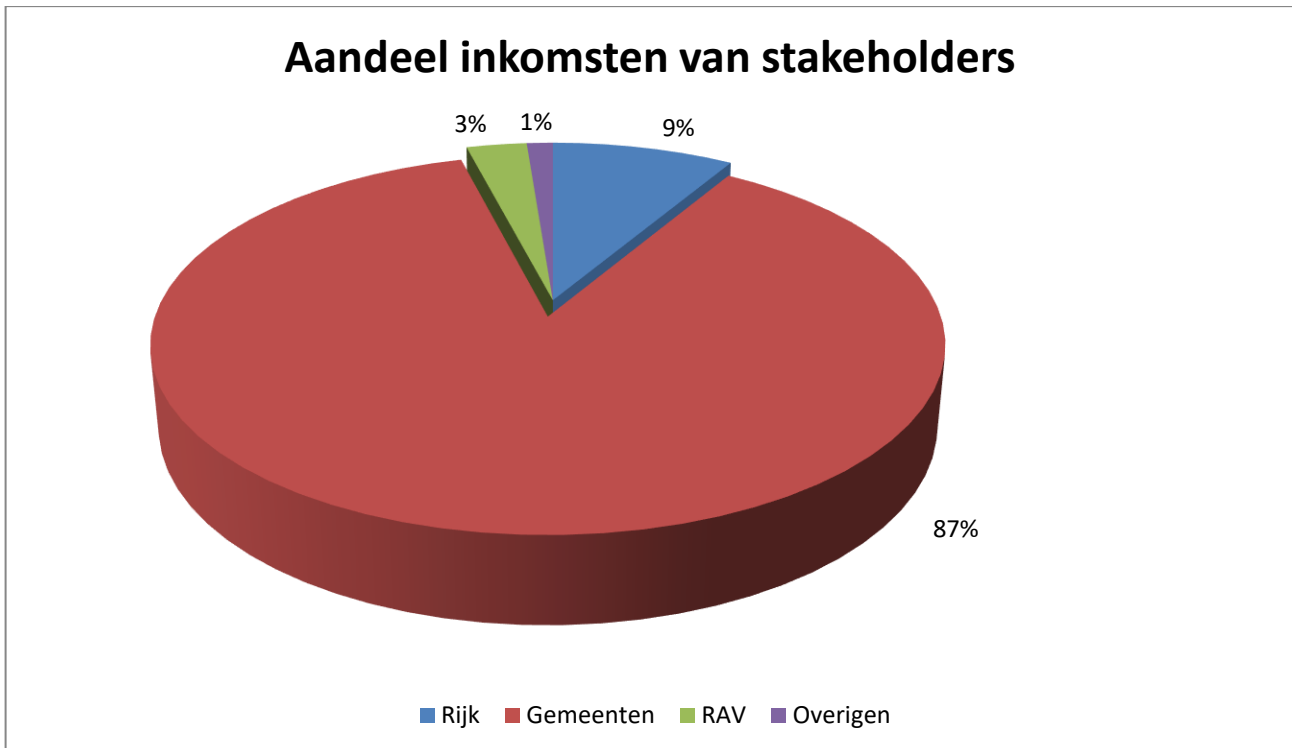

4 Paragrafen

4.1 Gemeentelijke bijdrage

De gemeentelijke bijdrage is veruit de grootste inkomstenbron voor de VRH. Grafiek 3 geeft weer dat in totaal 87% van de inkomsten door de gemeenten wordt betaald. Ook het Rijk draagt bescheiden bij via de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR). Deze bedraagt in totaal 9% waarvan 6% de bijdrage voor rampenbestrijding en 3% voornamelijk BTW compensatie betreft.

Grafiek 3. Aandeel inkomsten stakeholders

De gemeentelijke bijdrage is voor 2024 geïndexeerd met 2,73% (€2.765.000).

De trend voor voorgaande jaren is met 3,71% (€ 3.622.000) bijgesteld. Dit houdt per saldo in een stijging van € 6.387.000.

In de begroting 2024 is sprake van een bijdrage per inwoner variërend tussen € 64,58 voor Midden Delfland (landelijk) en € 98,49 voor Den Haag (grootstedelijk). De inwonerbijdrage van Delft (stedelijk) bedraagt met € 90,38 ongeveer het gemiddelde van de inwonerbijdrage.

De bijdrage van de gemeenten volgt de ontwikkeling van het aantal inwoners. De stijging van het aantal inwoners in Haaglanden bedraagt 1,59% (17.935 inwoners). Het AB heeft bij de vaststelling van het verdeelmodel besloten dat hiervan 75% structureel wordt bezuinigd en 25% wordt doorberekend om regionale ontwikkelingen te bekostigen. Dit resulteert in een stijging van de bijdrage met € 401.000.

De verdeelsystematiek

De onderliggende verdeelsystematiek, die leidt tot de bijdrage per inwoner, heeft de VRH in de bestuursvergadering in december 2012 herbevestigd. De VRH-kosten van de gemeenten bestaan grofweg uit drie onderdelen, boxen genoemd:

- Box 1 Brandweezorg**
De kosten van box 1 worden toegerekend naar brandveiligheidsrisico's en de mate van verstedelijking.
Deze kosten hebben betrekking op de regionale basis brandweezorg, specialistische brandweezorg en brandweer Multi kosten. Deze kosten behelzen circa 80% van de gemeentelijke bijdragen in totaal.
- Box 2 Algemene kosten**
De kosten van box 2 zijn gebaseerd op algemeen nut en zijn een gelijk bedrag per inwoner.
Deze kosten hebben betrekking op de kosten voor bedrijfsvoering, meldkamer, crisisbeheersing, GHOR en gemeentelijke crisisbeheersing. Deze kosten behelzen circa 20% van de gemeentelijke bijdragen in totaal.
- Box 3 Aanvullend maatwerk**
De kosten van box 3 worden per gemeente afgerekend met de individuele gemeenten.
Deze kosten hebben betrekking op de kosten voor de overgangsregelingen (FLO) en een gemeentelijk pluspakket (strandveiligheid in Den Haag).

Tabel 2. Bijdrage per inwoner per gem.						(bedragen in euro's)		Aantal inwoners	
Gemeente	2023	2024	2025	2026	2027	2023	2024		
Categorie grootstedelijk									
Den Haag	97,03	98,49	98,49	98,49	98,49	553.039	562.416		
Categorie stedelijk									
Zoetermeer	85,21	86,58	86,58	86,58	86,58	125.754	127.052		
Delft	89,03	90,38	90,38	90,38	90,38	104.533	106.083		
Leidschendam-Voorburg	87,44	88,81	88,81	88,81	88,81	76.648	77.759		
Rijswijk	94,98	96,43	96,43	96,43	96,43	56.954	58.004		
Categorie kleinstedelijk									
Westland	69,74	70,75	70,75	70,75	70,75	112.487	114.915		
Pijnacker Nootdorp	71,89	72,95	72,95	72,95	72,95	56.551	57.683		
Wassenaar	84,44	85,85	85,85	85,85	85,85	27.105	27.106		
Categorie landelijk									
Midden Delfland	63,51	64,58	64,58	64,58	64,58	19.480	19.468		
Gemiddelde bijdrage gemeenten	89,39	90,75	90,75	90,75	90,75	1.132.551	1.150.486		

* De bepaling van de aantallen inwoners wordt altijd begin maart uitgevoerd op basis van de laatste gegevens van het CBS over het aantal inwoners per 1 januari 2023.

In de volgende tabel is de bijdrage per gemeente weergegeven.

Tabel 3. Bijdrage per gemeente						
(bedragen in duizenden euro's)						
Gemeente	2023 reserve	2023	2024	2025	2026	2027
Categorie grootstedelijk						
Den Haag	-900	53.664	55.402	55.402	55.402	55.402
Categorie stedelijk						
Zoetermeer	-180	10.715	10.991	10.991	10.991	10.991
Delft	-156	9.307	9.588	9.588	9.588	9.588
Leidschendam Voorburg	-112	6.702	6.902	6.902	6.902	6.902
Rijswijk	-91	5.410	5.590	5.590	5.590	5.590
Categorie kleinstedelijk						
Westland	-132	7.845	8.136	8.136	8.136	8.136
Pijnacker Nootdorp	-68	4.065	4.210	4.210	4.210	4.210
Wassenaar	-38	2.289	2.324	2.324	2.324	2.324
Categorie landelijk						
Midden Delfland	-21	1.237	1.255	1.255	1.255	1.255
Totale bijdrage gemeenten	-1.698	101.233	104.398	104.398	104.398	104.398

Een bedrag van ruim € 0,15 per inwoner (€ 196.000) voor de post onvoorzien wordt niet op voorhand in rekening gebracht. Het Algemeen Bestuur heeft in deze opzet de ruimte om eigenstandig te besluiten voor onvoorzien zaken tot (maximaal) € 0,15 per inwoner extra te heffen.

4.2 Weerstandsvermogen en beheersing van risico's

Algemeen

In deze paragraaf wordt ingegaan op potentiële risico's en de vertaling van deze risico's tot een acceptabel weerstandsvermogen. Risicomanagement is het bewust worden, identificeren, kwantificeren en beheersen van relevante risico's. De risico's worden twee keer per jaar geïnventariseerd en geactualiseerd. Vervolgens wordt bepaald of het hier afgedekte, of niet afgedekte risico's betreft. Voor de niet afgedekte risico's dient een weerstandscapaciteit te worden aangehouden.

Weerstandscapaciteit

Op basis van risico-identificatie en de risicomatrix is de benodigde weerstandscapaciteit berekend. Uitgangspunt hierbij is de statische benadering die ervan uitgaat dat de risico's zich niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang voor zullen doen. De weerstandscapaciteit binnen de VRH bestaat uit de algemene reserve. Deze reserve dient ter dekking van geïdentificeerde risico's van materiële aard. Risico's met een beperkt financieel beslag worden gedekt uit de lopende exploitatie en de post onvoorzien. De toevoeging van een voordelig resultaat aan de algemene reserve is regel tot de algemene reserve het maximum heeft bereikt van 1% van de begrotingsomzet. Het Algemeen Bestuur kan besluiten tot een hogere algemene reserve. De post onvoorzien, groot € 196.000, is gebaseerd op € 0,15 per inwoner. Daarnaast wordt de weerstands-capaciteit gevormd door de deelnemende gemeenten die garant staan voor de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Haaglanden.

Verloop van reserves en voorzieningen

De VRH heeft een algemene reserve en een aantal bestemmingsreserves. Het verloop tot en met 2023 is in onderstaande tabel zichtbaar. Voor het verdere verloop wordt verwezen naar bijlage 7.6.

Tabel 4. Reserves		<i>(bedragen in duizenden euro's)</i>					
	Rekening	Toe- name	Ont- trekking	Eindstand	Toe- name	Ont- trekking	Eindstand
	2022	2023			2024		
Algemene reserve	1.637	45	0	1.682			1.682
Algemene reserve VRH	1.637	45	0	1.682	0	0	1.682
OMS	104		50	54		54	0
Bestemmingsreserve LMS	500		200	300		100	200
Gemeentelijke crisisbeheersing	155	0	120	35		35	0
Realistisch oefenen	153	0	0	153	0	153	0
Affinanciering operationele officieren	43	0	43	0		0	0
Verlaging gemeentelijke bijdrage	0	1.698	1.698	0		0	0
Bestemmingsreserves VRH	955	1.698	2.111	542	0	342	200
Te bestemmen resultaat 2022	3.585	-3.585	0	0	0	0	0
Totale reserve	6.177	-1.842	2.111	2.224	0	342	1.882

Bestemmingsreserve OMS

De VRH heeft in 2020 de exploitatie van het OMS aan de markt overgedragen. Het OMS is aangepast zodat abonnees via meerdere aanbieders kunnen aansluiten. Abonnees kunnen hun eigen aanbieder kiezen. Op termijn zullen ook deze aansluitingen overgaan naar het LMS platform in de loop van de 'bouwplaats' periode 2021 – 2024. De bestemmingsreserve zal deels gebruikt worden om de VRH frictiekosten voor 3 jaren te dekken.

Bestemmingsreserve LMS

Het beheer van de meldkamer is per 1 januari 2020 overgegaan naar de LMS. De LMS geeft in de 'bouwplaats' periode 2021 – 2024 verder gestalte aan de gezamenlijke meldkamers. In deze periode worden rafelranden als gevolg van de overgang afgehecht. Het ministerie van JenV heeft op basis van de afspraken landelijk 'Uitwerkingskader Meldkamer' € 0,5 mln. voor achterblijvende kosten overgemaakt (instemming AB 30 mei 2018). Met de vorming van deze reserve kunnen kosten als gevolg van de transitie worden opgevangen.

Reserve gemeentelijke crisisbeheersing (bevolkingszorg)

De reserve gemeentelijke crisisbeheersing is bij het vaststellen van de jaarrekening 2014 (AB 8 juli 2015) ontstaan. Ter implementatie van het regionale plan gemeentelijke crisisbeheersing zou in 2020 een programma starten van twee jaar. Vanwege Corona is dit traject opgeschoven. Dit programma geeft gemeenten een gezamenlijk referentiekader voor onderdelen die elke gemeente lokaal vorm moet geven. Zo kunnen gemeenten kiezen bij welke activiteit zij actief betrokken zijn en bij welke zij alleen gebruik maken van uitwerkingen door en/of ervaringen van andere gemeenten (best practices/ kennisdeling).

Realistisch oefenen

Bij de vaststelling van de jaarrekening 2018 (AB april 2019) is een reserve ingesteld voor realistisch oefenen. Eén maal per twee á drie jaar wordt het gehele repressieve personeel realistisch geoefend. Via deze bestemmingsreserve worden de kosten geëgaliseerd over de jaren. Vanaf 2023 gaat de VRH ieder jaar met een deel van het personeel realistisch oefenen. De reserve zal worden afgebouwd.

Bestemmingsreserve affinancieren operationele officieren

Het AB heeft in januari 2020 besloten tot de affinanciering van de operationele officieren. Vanwege het verhogen van de AOW leeftijd en het vervallen van de levensloopregeling per 1-1-2022 is besloten het FLO-overgangsrecht aan te passen. In het nieuwe FLO-overgangsrecht 2018 (hoofdstuk 9f CAR/UWO) is de 60-jarigenregeling voor officieren vervallen. Besloten is (analoog aan artikel 9e:11, vierde lid) tot de affinanciering van operationele officieren. De resterende kosten ten bedrage van ca. € 43.000 komen ten laste van deze bestemmingsreserve.

Te bestemmen resultaat 2022

Het bestuur van de VRH zal april 2023 in haar vergadering besluiten over de resultaatbestemming. Het voorstel is het saldo grotendeels ten gunste van de gemeenten te laten komen door enerzijds € 1,7 mln. terug te betalen naar rato van de bijdrage en anderzijds voor € 1,7 mln. een bestemmingsreserve te vormen voor de kosten van het overeengekomen principeakkoord over de arbeidsvoorwaarden. Hierdoor wordt de benodigde stijging van de gemeentelijke bijdrage 2023 beperkt.

Risico's

De VRH onderkent een aantal niet afgedekte risico's. Hieronder is aangegeven welke risico's de VRH onderkent en in hoeverre, indien dit risico zich voordoet, een beroep wordt gedaan op de weerstandscapaciteit.

Incidentele risico's

Loopbaanbeleid operationele dienst

Per 1 januari 2006 is de FLO afgeschaft en vervangen door verplicht loopbaanbeleid voor personeel in bezwarende functies. Essentie van het loopbaanbeleid is dat medewerkers twintig jaar werkzaam zijn in een bezwarende functie en daarna overstappen naar een andere functie. Om dit mogelijk te maken investeren medewerker en werkgever in een passende beroepsopleiding. Op dit moment draait binnen de VRH het programma Duurzame Inzetbaarheid. Binnen dit programma worden instrumenten ontwikkeld om medewerkers in een bezwarende functie op weg te helpen met hun loopbaan.

Daarnaast kan de uitkomst van het Periodiek Preventief Medisch Onderzoek (PPMO) aangeven dat het voor een brandweermedewerker verstandig is eerder naar een niet-bezwarende functie door te stromen. Tot nu toe is gebleken dat het percentage uitval door de PPMO zeer beperkt is. Het risico is berekend op € 112.000

Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra)

De Wnra regelt dat ambtenaren zoveel mogelijk dezelfde status krijgen als werknemers in het bedrijfsleven. In dit kader komen bijvoorbeeld arbeidsovereenkomsten in de plaats van de huidige eenzijdige aanstellingen en zullen er cao's moeten worden afgesloten in plaats van eenzijdig vastgestelde rechtspositieregelingen. De regeling is voor de brandweer nog niet van kracht.

Binnen de brandweer wordt gewerkt met zowel beroepsmedewerkers als vrijwilligers. Vrijwilligers hebben momenteel een ambtelijke aanstelling, maar onderscheiden zich van andere ambtenaren doordat zij zijn uitgezonderd van veel wettelijke en rechtspositionele bepalingen.

De Wnra kan leiden tot het (gedeeltelijk of volledig) einde van het huidige systeem van brandweervrijwilligers en een kostenstijging van 30% tot 50%. Voor de VRH met 300 vrijwilligers zou dit circa € 600.000 per jaar bedragen. De veiligheidsregio's hebben uitstel verkregen voor invoering van de Wnra om een oplossing te zoeken voor het knelpunt.

De Minister van JenV zet in overleg met het Veiligheidsberaad stappen naar een herinrichting van de brandweezorg in Nederland waardoor het rechtspositionele onderscheid tussen beroepsbrandweermensen en vrijwilligers gehandhaafd kan blijven. In een eerste fase richt men zich daarbij op de beëindiging van het verplichtende karakter van het werk als brandweervrijwilliger. Dat betekent concreet dat vrijwilligers in de toekomst niet meer structureel gekazerneerd en geconsigneerd kunnen worden. Het berekende risico komt uit op € 487.000.

Structurele risico's

Niet verzekerbare risico's

Verzekeraars zijn steeds minder bereid om bepaalde risico's te verzekeren. Zo zijn verzekeraars bijvoorbeeld gestopt met het aanbieden van de verzekering ter dekking van de predispositie voor brandweervrijwilligers. Predispositie is het risico dat een medewerker onder diensttijd letsel oploopt of overlijdt, zonder dat aangetoond kan worden dat dit veroorzaakt wordt door een dienstongeval. Ook is groot molest bijvoorbeeld voortkomend uit terrorismegevolgbestrijding niet verzekeraar in Nederland. In geval van schade (uitval van materieel en nazorg nabestaanden en personeel) kan een beroep worden gedaan op de Nederlandse Herverzekering maatschappij voor Terrorismeschade (NHT). Buiten dit heeft de veiligheidsregio een financiële buffer nodig om, indien er claims volgen die niet gedekt zijn door een verzekering, deze uit haar eigen middelen te kunnen dragen.

De VRH houdt rekening met een financieel restrisico. Momenteel zijn er landelijke ontwikkelingen om dit restrisico met alle 25 veiligheidsregio's af te dekken. Over deze ontwikkelingen wordt de besluitvorming in het tweede halfjaar van 2023 verwacht. Vooralsnog is het risico voor de VRH berekend op € 252.000.

Ontwikkelingen vrije instroom vrijwilligers

De VRH hecht er aan de brandweezorg in Haaglanden te blijven verzorgen door een beroepsbezetting in combinatie met vrije-instroomvrijwilligers. De beschikbaarheid van de vrijwilligers in de dag-situatie wordt een steeds grotere uitdaging. Om de paraatheid te kunnen blijven garanderen wordt het verloop van de vrijwilligers permanent gemonitord en daar waar mogelijk beïnvloed. Naast wervingscampagnes wordt ook het bedrijfsleven actief benaderd. Zij kunnen medewerkers stimuleren toe te treden tot de brandweer om zodoende de beschikbaarheid te vergroten. Daarnaast zijn vier posten opgeleid om te werken met variabele voertuigbezetting en wordt dagdienstpersoneel opgeleid als brandweervrijwilliger om overdag vanuit de Westlandse kazernes in de voertuigbezetting te kunnen voorzien. Dit vergroot onze flexibiliteit. Gezien de landelijke terugloop in aantallen vrijwilligers onderkent de VRH dat ondanks de inspanningen de werving niet volledig zal slagen. Het risico is berekend op € 305.000.

Aansprakelijkheid dienstverlening

De dienstverlening van de VRH is vastgelegd in procedures. Zo zijn kwaliteit en kwantiteit van de dienstverlening geborgd. Mocht de kwaliteit van de dienstverlening onverhoopt tekort schieten, dan is dit risico deels afgedekt via een WA verzekering. De ervaring leert dat er sprake is van een restrisico (juridische kosten etc.). In het geval van een (griep)pandemie is de kwantiteit een risico. In dat geval wordt enerzijds de zorgvraag groter, anderzijds valt veel personeel wegens ziekte uit. Het risico is deels afgedekt door bijvoorbeeld het Draaiboek Griep/pandemie en Afschaalmodel Brandweer. Het restrisico wordt geraamd op € 144.000.

Cyberdreiging/digitale dreiging

Organisaties binnen verschillende overheidslagen zijn slachtoffer geworden of hebben last ondervonden van een cyberaanval. De kans op een cyberaanval op de VRH wordt als reëel ingeschat. De VRH beperkt dit risico door het nemen van technische en organisatorische maatregelen, onder andere middels afspraken met medewerkers, leveranciers en ketenpartners. Het risico van een aanval, waardoor gegevens mogelijk openbaar, toegankelijk of onbetrouwbaar worden, is echter nooit volledig te voorkomen. We zien in de afgelopen jaren dat aanvallen complexer worden, waardoor het ontdekken van een lek en het uitvoeren van herstelwerkzaamheden meer capaciteit en expertise vraagt van een organisatie. Financiële gevolgen van een aanval, die ontstaan uit onder andere het doen van onderzoek, het aanschaffen van vervangend apparatuur en het herstellen van de omgeving, worden hiermee groter ingeschat dan voorgaande jaren.

Daarnaast bestaat het risico dat er een datalek optreedt. Bij een datalek, dat veroorzaakt kan worden door een cyberaanval maar ook andere oorzaken kan hebben, kunnen persoonsgegevens in handen vallen van derden die geen recht hebben op toegang tot deze gegevens. Het vervolg risico voor de personen kan bestaan uit stigmatisering, schade aan de gezondheid, financiële schade of (identiteits)fraude. Dit kan ook gevolgen hebben voor de VRH. Dit risico legt een beslag op het weerstandsvermogen van € 270.000.

Gemiddeld werkgeversrisico WGA/WW

Voor de gevolgen van arbeidsongeschiktheid van medewerkers, het werkgeversrisico WGA (Wet Gedeeltelijke Arbeidsongeschiktheid), is de VRH eigen risico drager. Dit is financieel voordeliger dan het volledig te verzekeren. Met ingang van 2017 is de regelgeving gewijzigd en omvat het eigen risicodragerschap ook de WGA-flex en de ZW. Ook voor de gevolgen van de werkloosheidswet is de VRH verplicht eigen risico drager, dit betreft zowel tijdelijke als vaste medewerkers. In de budgetten is hier rekening mee gehouden. Echter deze keuze brengt wel een restrisico met zich mee. Het totale beslag op het weerstandvermogen is berekend op € 112.000.

Overgangsregeling FLO

Begin 2018 is het akkoord "Reparatie FLO-overgangsrecht Brandweerpersoneel" door werkgevers en werknemers definitief ondertekend. Een nadere uitwerking van het akkoord betrof nog een tweetal zaken: "loopbaanbeleid voor de ambtenaar met minder dan 20 dienstjaren op 1 januari 2006" en "verrekening van de door de werkgever opgebouwde levensloop tegoeden". Het akkoord is in het voorjaar van 2019 definitief afgerond. Belangrijke essenties van de regeling is dat er in 2020 en 2021 versneld wordt gespaard (gebruik makend van de levensloopregeling) zodat zoveel mogelijk de fiscale boete van 52% wordt voorkomen. Daarnaast is sprake van een netto garantie voor de werknemer. De netto garantie en de complexe regeling maken de uitgaven lastig voorspelbaar. Wijzigingen in (fiscale) regels, maar ook de individuele keuzes van medewerkers (eerder of later uittreden) hebben direct effect op de uitgaven. De deelnemende gemeenten dragen individueel zorg voor een voorziening voor deze kosten en zijn separaat geïnformeerd over de indicatieve financiële effecten. In die zin is er voor de VRH geen sprake van een financieel risico.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is de verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en alle gekwantificeerde risico's waarvoor geen bestemmingsreserves of voorzieningen zijn gevormd en die van materiële betekenis kunnen zijn. Deze ratio bedraagt nu 0,98 (1.637/1.682). De ratio is lager dan 1,00 (= precies voldoende) en dit betekent dat het weerstandsvermogen matig is. Voorgesteld wordt om € 45.000 toe te voegen vanuit het resultaat 2022 zodat het weerstandsvermogen voldoende is. Volledigheidshalve de toevoeging dat als risico's zich

onverhoopt tegelijkertijd voordoen en in de maximale omvang, die de gewenste weerstandscapaciteit te boven gaan.

Tabel 5 Risicoberekening		(bedragen in duizenden euro's)
Risico's versus weerstandscapaciteit		
Incidentele risico's		
Loopbaanbeleid operationele dienst		112
Wet normering rechtspositie ambtenaren		487
Structurele risico's		
Niet verzekerbare risico's		252
Ontwikkelingen vrije instroom vrijwilligers		305
Aansprakelijkheid dienstverlening		144
Cyberdreiging / digitale veiligheid		270
Gemiddeld werkgeversrisico WGA/WW		112
Geïdentificeerde niet afgedekte risico's – gewenste weerstandscapaciteit		1.682
Beschikbare weerstandscapaciteit		1.637
Voorstel toevoeging uit voordelig resultaat		45
Weerstandscapaciteit na voorgestelde resultaatbestemming		1.682

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{1.637 + 45 \text{ (voorstel verhoging)}}{1.682} = 1,00$$

Tabel 6. Ratio weerstandvermogen (x) betekenis	
Betekenis	Ratio weerstandsvermogen
Uitstekend	> 2,0
Ruim voldoende	1,4 < x < 2,0
Voldoende	1,0 < x < 1,4
Matig	0,8 < x < 1,0
Onvoldoende	0,6 < x < 0,8
Ruim onvoldoende	< 0,6

Het rijk heeft een regeling gepubliceerd over financiële kengetallen. Deze kengetallen moeten de gemeenten en gemeenschappelijke regelingen in de begroting en jaarverslag opnemen. Er worden in dit besluit zes kengetallen benoemd. De kengetallen grondexploitatie en belastingcapaciteit zijn voor de VRH niet van toepassing. De overige zijn in onderstaande tabel opgenomen.

Tabel 7. Financiële kengetallen			
	rekening 2022	begroting 2023	begroting 2024
Netto schuldquote	90,0%	96,9%	101,0%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	90,0%	96,9%	101,0%
Solvabiliteitsratio	5,5%	1,7%	1,3%
Structurele exploitatieruimte	3,4%	0,0%	0,0%

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de netto schuldenlast van de VRH ten opzichte van de baten. De VRH heeft voor ruim € 63 mln. materiele vaste activa op de balans staan waarvan ca. 70% gebouwen (kazernes). Ter financiering zijn leningen aangegaan voor bijna € 46 mln. Daarnaast heeft de VRH ruim € 40 mln. vooruit gefactureerde gemeentelijke bijdragen op de balans staan. Deze posten leiden ertoe dat de schuldquote hoog is.

De solvabiliteitsratio geeft aan in hoeverre de VRH aan haar financiële verplichtingen kan voldoen. De veiligheidsregio zelf heeft een beperkt eigen vermogen, omdat gemeenten garant staan voor eventuele risico's. Als gevolg hiervan is een ratio van < 10% aanvaardbaar.

De structurele exploitatieruimte geeft aan in hoeverre de VRH tegenvallers kan opvangen dan wel of er nog ruimte is voor nieuw beleid. De flexibiliteit is beperkt.

4.3 Onderhoud kapitaalgoederen

Panden

De VRH heeft een 24-tal panden in gebruik. De kazernes in Den Haag (6), Delft (1), Rijswijk (1), Leidschendam-Voorburg (1), Pijnacker-Nootdorp (1), Wassenaar (1) en Zoetermeer Oosterheem (1) zijn in eigendom van de VRH. De overige kazernes in Midden-Delfland (3), Westland (7) en Zoetermeer Stadshart (1) worden net als de Yp (1) gehuurd. Op 4 locaties zijn flexibele kantoor werkplekken beschikbaar. Op diverse kazernes in Midden-Delfland en Westland zijn werkplekken beschikbaar voor opstappers en ondersteuners.

Op basis van het in 2020 geactualiseerde duurzame meerjarige onderhoudsplan (DMJOP), is de dotatie vastgesteld op € 1.071.000. De verhoging is het gevolg van een prijscorrectie (9,9%) die op zijn beurt ook in enkele gevallen tot een herlabeling van regulier onderhoud naar groot onderhoud hebben geleid (doordat onderhoudsactiviteiten na indexatie boven de groot onderhoudsgrens van € 25.000 uitkwamen).

De activiteiten in het onderhoudsplan garanderen dat de panden op het onderhoudsniveau 3 (voldoende) blijven. Hierbij is gedacht aan lange termijn functionaliteit, veiligheid, maar ook aan duurzaamheid en reductie van energieverbruik. Bij het gunnen van langjarige onderhoudscontracten voor installatieonderhoud is verduurzaming een speerpunt.

De fluctuatie in de uitgaven wordt opgevangen via de voorziening groot onderhoud. Hiervoor geldt een ondergrens van € 25.000 per activiteit. Overig onderhoud valt onder de reguliere exploitatie. Het verloop tot en met 2024 is in onderstaande tabel weergegeven. De dotatie (toename) aan de voorziening is trendmatig verhoogd. Voor het verdere verloop tot 2027 wordt verwezen naar bijlage 7.7.

Tabel 8. Voorziening groot onderhoud							
<i>(bedragen in duizenden euro's)</i>							
	Rekening 2022	Begroting 2023			Begroting 2024		
		Toe- name	Ont- trekking	Eind- stand	Toe- name	Ont- trekking	Eind- stand
Voorziening groot onderhoud	3.706	1.071	1.798	2.979	1.100	1.045	3.034
Voorzieningen VRH	3.706	1.071	1.798	2.979	1.100	1.045	3.034

Overige kapitaalgoederen

De VRH heeft ook voor het voertuigenbestand, waaronder 73 1^e-lijns voertuigen zoals tankautospuiten, en de overige repressieve middelen een meerjarig investeringsplan en een onderhoudsplanning vastgesteld. De onderhoudsplanning omvat ook de verplichte keuringen en certificeringen van het operationeel materiaal. Het onderhoudswerk wordt grotendeels in eigen beheer gedaan. In tegenstelling tot panden zijn de jaarlijkse kosten redelijk stabiel en worden de kosten gedekt uit de jaarlijkse exploitatiebudgetten onderhoud voertuigen en materiaal.

4.4 Financiering

Voor de financiering van de investeringen in materiële vaste activa trekt de VRH langlopende leningen aan. Hierbij wordt rekening gehouden met de beschikbare eigen middelen. Per eind 2020 is de stand van de lening portefeuille van de VRH € 48,5 mln. Voor de financiering worden de kaders vanuit het Treasurystatuut gevolgd. Het statuut heeft rekening gehouden met de laatste ontwikkelingen. Het treasurybeleid van de VRH is gebonden aan richtlijnen, die aangeven dat alle overtollige liquide middelen dagelijks afgestort moeten worden op de rekening bij de Rijks schatkist.

In bijlage 7.5 liquiditeitsplanning is de liquiditeitsverwachting berekend.

De interne rentetoe-rekening van de VRH is in 2024 gebaseerd op 3,0%. Dit is ten opzichte van vorig jaar een verhoging met 0,2% vanwege de stijgende rentetarieven.

Tabel 9. Renteschema		(bedragen in duizenden euro's)
Omschrijving		2024
Externe rentelasten over de korte en lange financiering		2.115
De externe rentebaten		0
<i>Saldo rente lasten en rente baten</i>		2.115
Rente over eigen vermogen		0
Rente over voorzieningen		0
<i>Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente</i>		2.115
<i>Aan de taakvelden toegerekende rente</i>		2.115
<i>Renteresultaat taakveld treasury</i>		0

De Wet financiering decentrale overheden (FIDO) kent een tweetal kwantitatieve randvoorwaarden. Dit zijn de kasgeldlimiet, die een grens stelt aan de hoogte van de netto-vlottende schuld, en de renterisiconorm, die hetzelfde doet voor de langlopende schuld. Bij het aangaan van de financiering houdt de Veiligheidsregio Haaglanden rekening met deze randvoorwaarden. De Provincie ziet als toezichthouder toe op de naleving.

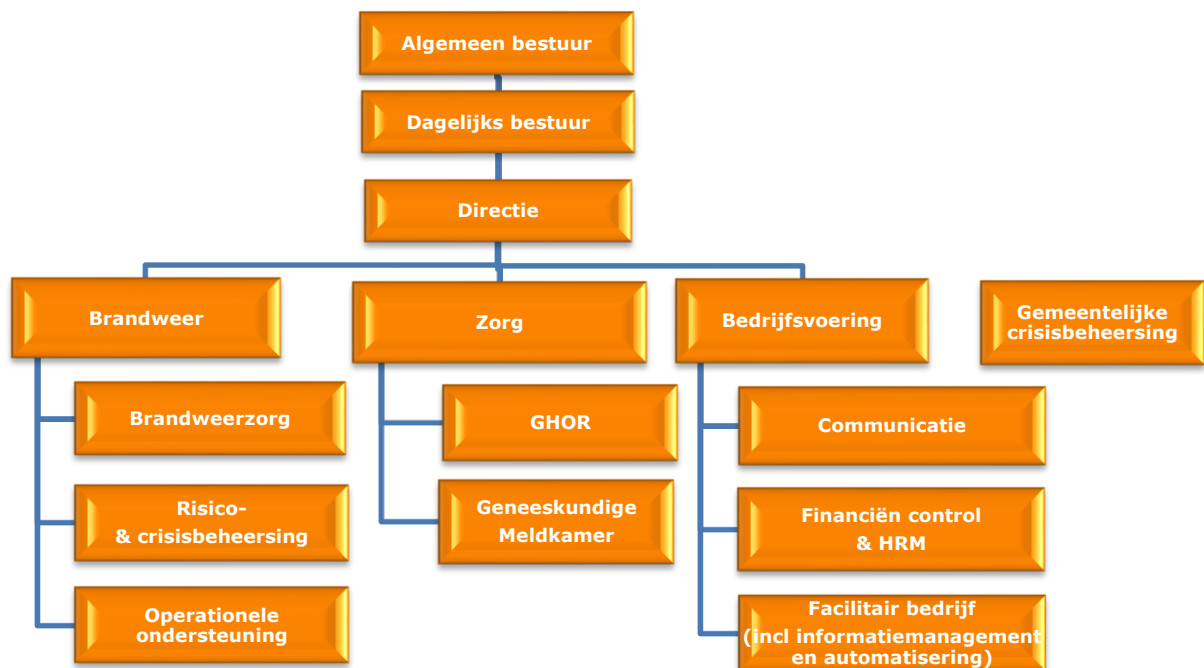
(bedragen in duizenden euro's)						
Tabel 10. Kasgeldlimiet		2023	2024	2025	2026	2027
Berekening kasgeldlimiet						
Begrotingstotaal aan lasten	(1)	117.225	120.320	120.077	120.077	119.977
Percentage regeling	(2)	8,2%	8,2%	8,2%	8,2%	8,2%
Kasgeldlimiet, in bedrag	(3)=(1*2)	9.612	9.866	9.846	9.846	9.838
Berekening netto vlottende schuld						
Vlottende schuld	(4)	59.813	58.141	59.476	56.258	51.980
Vlottende middelen	(5)	50.401	50.401	50.401	50.376	50.376
Netto Vlottende schuld	(6)=(4-5)	9.412	7.740	9.075	5.882	1.604
Toets aan kasgeldlimiet						
Kasgeldlimiet, in bedrag	(3)	9.612	9.866	9.846	9.846	9.838
Netto vlottende schuld	(6)	9.412	7.740	9.075	5.882	1.604
Ruimte (+) / overschrijving (-)	(3-6)	200	2.126	771	3.964	8.234

(bedragen in duizenden euro's)						
Tabel 11. Renterisiconorm		2023	2024	2025	2026	2027
Berekening renterisiconorm						
Begrotingstotaal aan lasten	(1)	117.225	120.320	120.077	120.077	119.977
Percentage regeling	(2)	20%	20%	20%	20%	20%
Renterisiconorm, in bedrag	(3)=(1*2)	23.445	24.064	24.016	24.016	23.996
Berekening renterisico						
Renteherzieningen	(4)	0	0	0	0	0
Aflossingen	(5)	2.147	1.727	1.593	1.634	6.474
Renterisico	(6)=(4-5)	2.147	1.727	1.593	1.634	6.474
Toets renterisiconorm						
Renterisiconorm, in bedrag	(3)	23.445	24.064	24.016	24.016	23.996
Renterisico	(6)	2.147	1.727	1.593	1.634	6.474
Ruimte (+) / overschrijding (-)	(3-6)	21.298	22.337	22.423	22.382	17.522

4.5 Paragraaf bedrijfsvoering

4.5.1 Organisatie

Het Algemeen Bestuur wordt gevormd door de 9 burgemeesters van de deelnemende gemeenten. De directievoering is in handen van de commandant brandweer en de directeur publieke gezondheid. Onderstaand het organogram.

4.5.2 Personeel

De formatie van Veiligheidsregio Haaglanden bestaat per 1 januari 2023 uit 914 fte en ca. 320 vrijwilligers. De toename met 15 fte betreft vooral de overgekomen formatie van de centralisten van de brandweermeldkamer van Hollands Midden.

Vanuit de visie van duurzame inzetbaarheid wordt ingezet op de uitbreiding van loopbaanpaden en arbeidsarrangementen om de loopbaanontwikkeling van medewerkers te ondersteunen. Vanuit goed werkgeverschap is het noodzakelijk om zorg te dragen voor het 'gezond halen van de eindstreep' voor de medewerkers. Dit geldt met name voor de medewerkers in de operationele dienst, die fysiek en mentaal zwaar werk uitvoeren, maar waarvoor het vroegpensioen is afgeschaft. Door aandacht te hebben voor een brede loopbaan, kunnen medewerkers langer inzetbaar blijven binnen de VRH of eventueel daarbuiten. Parallel aan dit proces wordt verder gewerkt aan een flexibele inrichting van de organisatie om de uitvoering van loopbaanontwikkeling mogelijk te maken. Evenals alle organisaties in ons land, hebben we te maken met krapte op de arbeidsmarkt. Om als VRH een aantrekkelijke inclusieve werkgever te zijn en blijven wordt geïnvesteerd in de arbeidsmarktstrategie.

Ingaande 2020 is de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) van toepassing. De Wnra regelt ingaande 2020 dat ambtenaren zoveel mogelijk dezelfde status krijgen als werknemers in het bedrijfsleven. Deze wijziging is van toepassing op de medewerkers van de

GnKM die onder de CAO ambulancezorg vallen. Voor alle overige medewerkers van veiligheidsregio's is uitstel verleend. Dit vanwege de onduidelijke gevolgen voor de bijzondere rechtspositie van de brandweervrijwilliger. Zie eerder paragraaf 4.2 risico's.

Tabel 12. Formatie (bedragen in duizenden euro's)						
Organisatie onderdeel	Rekening 2022		Begroting 2023		Begroting 2024	
	Bezetting	Bedrag	Formatie	Bedrag	Formatie	Bedrag
Brandweezorg	695	50.107	700	52.916	700	54.399
Crisisbeheersing	16	1.511	15	1.335	15	1.371
Meldkamer	64	5.333	72	5.729	72	5.890
GHOR	14	1.226	16	1.576	16	1.621
Bedrijfsvoering	108	8.633	111	9.036	111	9.290
Subtotaal fte	897	66.810	914	70.592	914	72.570
Vrijwilligers aantal	335	1.701	320	1.879	320	1.931
Totaal	1.232	68.511	1.234	72.471	1.234	74.501

Bovenstaande formatie is inclusief de piket-organisatie.

4.5.3 Informatievoorziening en automatisering

Digitale werkplek

In 2022 is de gehele organisatie, inclusief de toegang en het gebruik van applicaties, overgezet naar de nieuwe veilige digitale werkomgeving gebaseerd op M365. Om dit zo goed mogelijk te blijven ondersteunen, vraagt de stap naar hybride werken om een verdere ontwikkeling van tools en expertise in 2023. Hierbij vormt de beveiliging van zowel de hardware, software als data een essentieel onderdeel. Het beheer van een aantal omgevingen zoals GIS en Business Intelligence worden in 2023 vanuit het datacenter overgezet naar MS Azure Cloud omgeving. De Azure omgeving is ook toepasbaar als hosting platform voor verdere uitbreiding van andere applicaties.

Informatiebeveiliging

Het voldoen aan de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) en daarmee de stappen die afgesproken zijn in het kader van het landelijk Versnellingsprogramma Informatieveiligheid is in 2022 grotendeels gerealiseerd. Belangrijk aspect is en blijft het bewustwordingsprogramma informatieveiligheid voor de VRH-medewerkers. In 2023 wordt (mede vooruitlopend op de implicaties van NIS2 Europese richtlijn voor netwerk- en informatiebeveiliging NIS2,) een verdiepingsslag uitgevoerd op de systemen en afspraken met leveranciers van systemen.

Het verder professionaliseren van de inzet van monitoring staat als speerpunt op het jaarplan van 2023. Landelijk wordt er gesproken over het inrichten van een SOC/CERT voor zowel het monitoren van de digitale omgeving (Computer Operations Centre) als het reageren op incidenten binnen de digitale werkomgeving (Computer Emergency Response Team). Als uitvoering van het informatiebeveiligingsbeleid is in 2022 geoefend met een grootschalig cyberincident.

Gebruik van data

In 2022 zijn de eerste stappen naar informatiegestuurde veiligheid gezet. Daarbij zijn benodigde ICT-voorzieningen, zoals de geografische- en business intelligenceomgeving, robuuster ingericht. Voor dagelijkse bedrijfsvoering is in 2022 het gebruik van data en de bijbehorende data-analyse verder geoptimaliseerd. De benodigde kennis en expertise is in 2022 voor een deel opgebouwd. In 2023 en de jaren daarna is datageïnformeerd werken een speerpunt.

4.5.4 Investeringsen

In het begrotingsjaar 2024 zijn vervangingsinvesteringen voorgenomen voor gebouwen, automatisering, materiaal en voertuigen voor in totaal € 15,1 mln. Bij elke investering is aandacht gegeven aan nut, noodzaak en realiseerbaarheid van de investeringen. Bij elke investering wordt specifiek het duurzaamheidselement meegenomen. Investeringsen in duurzame oplossingen met een terugverdientijd van 5 jaar worden uitgevoerd. Daarmee voldoet de VRH aan haar wettelijke verplichtingen conform de Energie Efficiency Richtlijn (EED). In de begrotingsperiode 2024 – 2027 wordt specifiek aandacht besteed aan innovatieve duurzame oplossingen. Zie verder bijlage 7.4 - Investeringsplan.

4.5.5 Maatschappelijk verantwoord inkopen

Maatschappelijk Verantwoord Inkopen (MVI) is een effectief instrument om CO2-uitstoot, milieu-impact en grondstoffengebruik te helpen reduceren, om een inclusieve arbeidsmarkt te realiseren en om misstanden voor mens en milieu aan te pakken in internationale ketens. In 2023 is de VRH gestart met de CO2 prestatieladder. Hiermee verkrijgt de VRH inzicht in de CO2-uitstoot en de mogelijkheden tot CO2-reductie. De eerste doelstelling is certificering op niveau 3. Ook ontwikkelt de VRH een MVI beleid om daarmee de duurzame afwegingen in de inkoopprocessen organisatie breed te borgen. Uitgangspunt in het MVI beleid zal zijn "duurzaam, tenzij".

4.5.6 Rechtmatigheid

De VRH heeft zich voorbereid op de wijzigingen op het gebied van de rechtmatigheidsverklaring. Door de wijziging van de Gemeentewet en de Comptabiliteitswet 2016 in relatie tot de Wet versterking decentrale rekenkamers zal het bestuur met ingang van 2023 de rechtmatigheidsverklaring opstellen. De VRH is dan ook zelf verantwoordelijk voor het handhaven van de financiële wet- en regelgeving en zal zelf moeten aantonen dat dit ook daadwerkelijk zo is en dat stelt nog hogere eisen aan de kwaliteit van de processen en de interne controles die worden uitgevoerd.

In dit kader heeft het Algemeen Bestuur in de vergadering van 7 december 2022 het controleprotocol rechtmatigheid vastgesteld. Hiermee heeft het Algemeen Bestuur ten behoeve van de interne en externe toetsing aanwijzingen gegeven over de reikwijdte, de normstellingen en de te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties. Noemenswaardig is de in de rechtmatigheidstoets betrokken Financiële Verordening ex artikel 212 van de Gemeentewet zoals vastgesteld door het Algemeen Bestuur in april 2011 en de Controleverordening ex artikel 213 van de Gemeentewet, zoals vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 25 mei 2005. De VRH heeft het controleprotocol rechtmatigheid nader geoperationaliseerd in het intern controleplan.

5.1 PROGRAMMA VEILIGHEID: PRODUCT 120.1 BRANDWEERZORG

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

Brandweer Haaglanden is een organisatie die verbonden is met de samenleving en vakmanschap op het gebied van (fysieke) veiligheid levert. Een belangrijke opgave voor de komende jaren is het borgen van de ingezette vernieuwing in de bedrijfsvoeringsprocessen van de brandweer, om zo de échte omslag naar een vraag- en risico-gestuurde organisatie te kunnen maken.

WAT DOEN WE DAARVOOR?

Risicobeheersing

- Voldoen aan de eisen gesteld in de Wet veiligheidsregio's en bijbehorende AMvB's, waarin het kwaliteitsniveau van de medewerkers is vastgelegd;
- Uitvoeren van de risicobeheertaak die betrekking heeft op het voorkomen en beperken van, alsmede ondersteuning bij de bestrijding van branden, rampen en crises;
- Adviseren over het bereiken- en in stand houden van een veilige fysieke leefomgeving;
- Stimuleren van gedragsverandering bij burgers, bedrijven en instellingen op het gebied van brand- en omgevingsveiligheid;
- Conform het met gemeenten afgestemde uitvoeringsprogramma invulling geven aan de taken voortvloeiende uit de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht of de Omgevingswet.

Prestatie-indicatoren Kwantitatieve kengetallen	Meet- eenheid	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Risicobeheersing					
Aantal adviezen gebruiksveiligheid	aantal	3.103	3.100	3.100	3.100
Aantal adviezen objectveiligheid	aantal	2.519	2.500	2.500	2.500
Aantal adviezen omgevingsveiligheid	aantal	205	130	130	130
Aantal voorlichtingen Brandveilig leven	aantal	138*	150	150	150

* cijfer 2022 betreft onderwijs

Incidentbestrijding

- Voldoen aan de eisen gesteld in de Wet veiligheidsregio en bijbehorende AMvB's waarin het kwaliteitsniveau is vastgelegd;
- Uitvoeren van de operationele brandweertaak conform het Kwaliteitskader Uitruk- en Opkomsttijden en het Materieel- en Personeel-spreidingplan;
- Realiseren van een slagvaardige organisatie door schaalvergroting, bundeling van kennis en capaciteit en interregionale samenwerking.

Prestatie-indicatoren Kwantitatieve kengetallen	Meet- eenheid	Rekeing 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Incidentbestrijding					
In hoeveel procent van de prio-1 uitrukken voor gebouwbranden (binnenbrand) wordt de normtijd van 8 minuten behaald? Norm 80%	%	71%	80%	80%	80%
Hoeveel procent van de repressieve medewerkers heeft voldaan aan de oefenverplichting ROP (opgeleid en geoefend conform de gestelde eisen). Gekeken wordt naar de aanwezigheid bij oefeningen. (kwantitatief) Norm: 80%	%	87%	80%	80%	80%

WAT MAG HET KOSTEN

Meerjarenraming van lasten en baten <i>(bedragen in duizenden euro's)</i>						
	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
<i>Lasten</i>	79.244	84.450	87.087	86.865	86.855	86.855
<i>Baten</i>	80.333	82.950	86.880	86.865	86.855	86.855
Saldo lasten en baten	-1.089	1.500	207	0	0	0
Mutatie reserves	245	1.500	207	0	0	0
Resultaat	-1.334	0	0	0	0	0

Financiële ontwikkelingen <i>(bedragen in duizenden euro's)</i>						
	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Verloopstaat lasten 2023 naar 2024						
Begroting 2023		80.964	80.509	80.445	80.435	80.435
Interne verschuiving tussen producten		714	746	746	746	746
Voorcalculatie trend 2024			2.130	2.130	2.130	2.130
Nacalculatie trend voorgaande jaren		1.546	2.953	2.953	2.953	2.953
Overige ontwikkelingen		1.226	749	591	591	591
Totaal		84.450	87.087	86.865	86.855	86.855

Toelichting begroting 2024-2027

De brandweer werkt risico- en vraag gestuurd. Dit houdt in dat de inwoners van de regio Haaglanden en de prioriteiten van de 9 deelnemende gemeenten centraal staan en dat hun vraag aan de brandweer - tezamen met de risico's in de regio - leidend zijn voor de werkzaamheden die de brandweer uitvoert.

Risicobeheersing

Er wordt invulling gegeven aan het meerjaren beleidsplan Brandweer en meerjaren uitvoeringsprogramma Risicobeheersing. De regio brede advisering, frequent toezicht en de lokale prioriteiten (couleur lokale) vormen een belangrijke bijdrage aan en ondersteuning van de gemeentelijke handhavingsbeleidsplannen. De komende periode wordt ook verder invulling gegeven aan de reeds in gang gezette ontwikkeldoelen van risicogerichtheid, specialiseren van adviseurs en 'omgevingsrechtproof' worden.

Risicogerichtheid

De werkwijze van regelgericht naar risicogericht en van toezichthouder/ toetser naar adviseur wordt verder doorontwikkeld.

Het regionale risicoprofiel, NIPV-onderzoeken, brandonderzoek, kennis en ervaring van de brandweer zelf en de couleur locale vormen hiervoor bronnen. Het samenbrengen van deze bronnen en het op basis daarvan analyseren en duiden van de risico's draagt er aan bij dat steeds nauwkeuriger bepaald wordt welke middelen in welke mate ingezet worden (proportionaliteit).

In de uitvoering wordt rekening gehouden met de omgeving, het type object, de techniek binnen het object, het gedrag van gebruikers, de invloed op de omgeving, het brandverloop en de (on)mogelijkheden van de hulpverleningsdiensten.

De adviseursrol kan op een extra impuls rekenen doordat nog meer in wordt gezet op het 'adviseren' in de voorfase, op uitnodigen tot en het stimuleren van gedragsverandering. Door vooraan te staan bij initiatieven van ruimtelijke plannen ontstaat de mogelijkheid een gebied en het bouwwerk veiliger in te richten voor de inwoners en voor de inzet van de hulpdiensten. Het toepassen van alleen de regelgeving verplaatst naar de achtergrond en het toepassen van de geest van de regelgeving naar de voorgrond.

Specialiseren van adviseurs

De ingezette koers voor het specialiseren van de adviseurs krijgt verder vorm. In aanvulling op de generieke taken is meer focus gelegd op de kwalitatief hoogwaardige uitvoering van één specifieke taak of taakveld. Per onderwerp zoals Omgeving, Object en Gebruik (waaronder ook het Gedrag) wordt verder gedivergeerd op onder meer de vakinhoud, processen en het netwerk. Daarbij krijgt verdichting en energietransitie een prominente plaats.

In het kader van omgevingsveiligheid wordt ingegaan op het monitoren, analyseren, leren en adviseren over omgevings- en milieuaspecten. Denk hierbij aan verduurzaming, multifunctioneel ruimtegebruik, inwonerverdichting en de energietransitie. Voorbeelden van specialisaties die reeds zijn ingericht en gecontinueerd zullen worden zijn de tunnelveiligheid, omgevingsveiligheid, infrastructurele- en milieuveiligheid alsmede (alternatieve) brandstoffen en energieopslagsystemen in het kader van de energietransitie.

Ten aanzien van objectveiligheid wordt de komende periode verder gewerkt aan de kennis en kunde met betrekking tot technologische en complexe vraagstukken en het vroegtijdig in gesprek komen met gemeenten en ontwikkelaars. Hierbij betreft het de reeds ingerichte specialisaties blussystemen, elektrische systemen, bouwkundige voorzieningen, FSE (fire/smoke/egress) en organisatie & gebruik.

Waar wordt voldaan aan de minimale brandveiligheidseisen op grond van de regelgeving zal aanvullend op gebruiksveiligheid worden geadviseerd over het verder verhogen van de brandveiligheid; het risicogerichte adviseurschap.

Ook op het thema brandveilig leven vinden specifieke activiteiten plaats die gericht zijn op beleidsbeïnvloeding ter zake van brandveiligheid en ouderen. Het onderwerp brandveiligheid en ouderen is immers een gezamenlijke opgave van verschillende hierbij betrokken stakeholders en partners, zoals woningcorporaties en gemeenten. Door bij deze stakeholders en partners invloed uit te oefenen op het beleid kunnen deze spelers in het veld worden gestimuleerd tot het voorbereiden en treffen van (aanvullende) brandveiligheidsmaatregelen alsmede tot het hiertoe vrijmaken van budgetten en middelen. De brandweer treedt hierbij op als adviseur en kan vanuit haar expertise een (initierende en daarmee beïnvloedende) bijdrage leveren.

Incidentbestrijding

Vanuit Brandweezorg wordt het geven van invulling aan de doorontwikkeling van het operationeel optreden en de operationele sterkte om de maatschappelijke ontwikkelingen in de samenleving het hoofd te kunnen bieden, voortgezet.

Ontwikkelingen die maatschappelijk gezien in hoog tempo plaatsvinden vragen om flexibiliteit en aanpassing van de inrichting van de operationele organisatie. De behoefte naar een door vraaggestuurde planning neemt toe. Door middel van een capaciteitsplanning wordt vraag naar en aanbod van personeelsinzet op de middellange termijn inzichtelijk gemaakt. De balans wordt opgemaakt tussen de beschikbare en benodigde arbeidscapaciteit. Maatwerk kan geleverd worden door zowel mens als materieel in te zetten op basis van de risico's, deze kunnen per dagdeel, dag, week of seizoen verschillen. Dit betekent dat de operationele sterkte wordt aangepast aan de omstandigheden.

We bereiden ons voor op maatschappelijke ontwikkelingen zoals energietransitie en verdichting, maar ook brandweerspecifieke ontwikkelingen als seizoensgebonden dagdienstkazernes op het strand en het maken van onderscheid tussen dag- en nachtsterkte. Voor de regio Haaglanden betekent dit bijvoorbeeld ook dat in de gemeenten waarin wordt gewerkt met vrijwillige instroom, als aanvulling gewerkt wordt met de inzet van opstappers waardoor de inzet van de brandweer is gegarandeerd.

Onder de noemer 'toekomstbestendig materieelplan' wordt nu en de komende jaren de vervanging gepland van verschillende specialistische en ondersteunende voertuigen en middelen. Er is behoefte om bij de vervanging in te spelen op actuele ontwikkelingen en daarom de verschillende aanbestedingen in samenhang met elkaar te bekijken.

Daarnaast ontwikkelt en innoveert de brandweer mee met de maatschappij en de omgeving. Door het verbeteren van digitale informatievoorziening tijdens incidentbestrijding maar ook door 'business intelligence' tijdens de koude fase, kan de brandweer zich beter prepareren op de uitvoering van haar werkzaamheden. Hierdoor is het onder andere mogelijk om een koppeling te maken met 'brandveilig leven', de voorlichting op het gebied van brandveiligheid, waardoor een integraal product 'brandweer' geleverd kan worden aan de burgers en organisaties in Haaglanden. Door in te zetten op basis van risico's wordt een verdere ontwikkeling doorgemaakt naar een organisatie die de juiste zorg op het juiste moment levert op basis van de ontwikkelingen en de behoefte van de maatschappij.

Tot slot zal de komende jaren de focus op strandveiligheid verder toenemen. De brandweer investeert in het opleiden van eigen personeel voor strandveiligheid, het bewaken en het redden van mens (en dier) uit zee. In het hoogseizoen (mei-september) is voor de strandbewaking extra capaciteit beschikbaar gesteld (naast de inzet van de Haagse Reddingsbrigade). Voor de uitvoering van de strandbewaking is er sprake van een nauwe samenwerking met de Gemeente Den Haag. De strandbewaking in het Westland en Wassenaar wordt vanuit de lokale reddingsbrigades gerealiseerd.

5.2 PROGRAMMA VEILIGHEID: PRODUCT 120.2 RAMPENBESTRIJDING EN CRISISBEHEERSING

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

De verantwoordelijkheid voor goede multidisciplinaire samenwerking is een gezamenlijke. Brandweer Haaglanden, GHOR Haaglanden, de gemeenten en de Politie Eenheid Den Haag zetten zich samen in voor de veiligheid van iedereen die in Haaglanden woont, werkt, of de regio bezoekt. Naast het dagelijkse werk, doen zij dit ook door zich gezamenlijk voor te bereiden op de gevolgbestrijding bij grootschalige incidenten, rampen en crises. Goede samenwerking kan het effect van een ramp of crisis beperken en bijdragen aan de continuïteit van de samenleving. Daarnaast zorgt de samenwerking ervoor dat de voorbereiding op rampen en crises blijft aansluiten bij het reguliere werk van de hulpdiensten.

WAT DOEN WE DAARVOOR?

De basis voor de samenwerking binnen de veiligheidsregio is de aard en omvang van de aanwezige risico's in Haaglanden en geschiedt op basis van de eigen verantwoordelijkheden en bevoegdheden. De VRH focust op het toerusten van de crisisorganisatie op de voornaamste risico's in de regio. Wanneer de situatie daarom vraagt, wordt de samenwerking uitgebreid naar andere relevante crisispartners, waaronder waterschappen en nutsbedrijven. De basis van deze samenwerking is het structurele contact met de convenantpartners. Deze samenwerking wordt gecontinueerd en verder uitgebouwd. Het structureel organiseren van netwerkbijeenkomsten heeft hierin een rol.

Vakbekwame en voorbereide functionarissen en crisisteams zijn van essentieel belang. In de praktijk is het namelijk vooral ervaring en vakmanschap dat het verschil maakt. Goede personeelszorg met de focus op individueel vakmanschap is daarbij van belang. Dit uit zich onder andere in een meer vraag gestuurde wijze van werken. Daarnaast worden evaluaties van incidenten en oefeningen en beleidsmatige ontwikkelingen meegenomen als basis voor het programma van de functionarissen. Naast het leveren van input voor het beleid van multidisciplinair opleiden, oefenen en trainen is de multidisciplinaire evaluatiesystematiek de basis voor het lerend vermogen van de crisisorganisatie. De systematiek richt zich op GRIP incidenten, maar zal verder worden geïmplementeerd op de terreinen oefenen en de voorbereiding op evenementen. Door middel van een systeemanalyse wordt jaarlijks de hoofdstructuur van de rampenbestrijding en crisisbeheersing getoetst.

Prestatie-indicatoren Kwantitatieve kengetallen	Meet- eenheid	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Het percentage OTO-activiteiten voor multidisciplinaire functionarissen en multidisciplinaire teams dat is afgerond volgens beleid VRH	%	88%	100%	100%	100%
Het percentage convenantpartners waarmee dit kalenderjaar de actielijst is besproken.	%	100%	100%	100%	100%
Het percentage wettelijk verplichte plannen dat is geactualiseerd binnen de daarvoor gestelde normtijd	%	100%	100%	100%	100%
Jaarlijks wordt de hoofdstructuur van de rampbestrijding en crisisbeheersing getoetst.	%	100%	100%	100%	100%

WAT MAG HET KOSTEN?

Meerjarenraming van lasten en baten <i>(bedragen in duizenden euro's)</i>						
	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
<i>Lasten</i>	2.111	4.046	4.046	4.046	4.046	4.046
<i>Baten</i>	2.269	4.046	4.046	4.046	4.046	4.046
Saldo lasten en baten	-158	0	0	0	0	0
Mutatie reserves		0	0	0	0	0
Resultaat	-158	0	0	0	0	0

Financiële ontwikkelingen <i>(bedragen in duizenden euro's)</i>						
	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Verloopstaat lasten 2023 naar 2024						
Begroting 2023		2.266	2.266	2.266	2.266	2.266
Interne verschuiving tussen producten				0	0	0
Voorcalculatie trend 2024			0	0	0	0
Nacalculatie trend voorgaande jaren			0	0	0	0
Overige ontwikkelingen		1.780	1.780	1.780	1.780	1.780
Totaal		4.046	4.046	4.046	4.046	4.046

Toelichting begroting 2024-2027

In 2023 is het beleid op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing geactualiseerd en vastgesteld. Diverse ontwikkelingen hebben effect op de risico's in de regio en daarmee op het dagelijks werk en de multidisciplinaire samenwerking. Om de kwaliteit van het werk te blijven garanderen zal de veiligheidsregio blijven inspelen op maatschappelijke trends, ontwikkelingen en wijziging van wet- en regelgeving. Dit wordt gedaan door te blijven bouwen aan het fundament en ons te richten op het versterken van de continuïteit, effectiviteit en veerkracht.

De risico's in de regio blijven de basis voor beleid en de inrichting van de crisisbeheersingsorganisatie. Om de crisisorganisatie verder toe te rusten op de kenmerken in de regio, zal de veiligheidsregio zowel de generieke als de specifieke aanpak verder blijven ontwikkelen. Een crisis wordt niet beslecht door een zeer uitgewerkt plan, maar door het handelen van de functionarissen. Daarom streven we ernaar om het operationeel handelingsperspectief voor deze functionarissen verder te vergroten. Goed vakmanschap is geen toevalligheid, maar vraagt blijvende aandacht en inzet van de organisatie. Het is daarom belangrijk om optimale randvoorwaarden te creëren, zodat functionarissen het piket op een professionele manier kunnen en willen blijven invullen. De veiligheidsregio zal deze beleidsperiode extra inzetten op goede personeelszorg door aandacht voor het multidisciplinair opleiden, trainen en oefenen van functionarissen en teams en het bieden van een goed faciliterend systeem.

De operationele slagkracht van de functionarissen wordt daarnaast verder vergroot door te blijven leren van incidenten. Op deze wijze wordt ervoor gezorgd dat de kennis en vaardigheden blijven aansluiten op de vraag in de praktijk. Jaarlijks wordt op basis van de opgehaalde informatie een systeemanalyse opgesteld. Dit is een basis voor verdere ontwikkeling van beleid

en uitvoering. De systeemanalyse biedt namelijk een realistisch beeld van de hoofdstructuur van de rampenbestrijding en crisisbeheersing in Haaglanden.

Bovendien hebben organisaties elkaar nodig om een incident te bestrijden, (cascade)effecten in te schatten en de schade te beperken, zeker in een samenleving die steeds complexer wordt. Uitgangspunt hierbij blijft dat elke partner in de gelegenheid wordt gesteld zijn eigen verantwoordelijkheid te nemen. Hierbij staat het idee 'denk niet voor elkaar, maar aan elkaar' centraal. Samenwerken met partners gebeurt vooral op het gebied van communicatie, informatiedeling, het alarmeren van elkaar en gezamenlijk oefenen. De veiligheidsregio zal op deze samenwerking blijven bouwen. Onderdeel hiervan zijn ook netwerkbijeenkomsten.

5.3 PROGRAMMA VEILIGHEID: PRODUCT 120.3 Meldkamer Brandweer (MKB)

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

Het continue beschikbaar zijn voor hulpvragen van burgers en bedrijven om een adequate alarmering van hulpdiensten, in het bijzonder de brandweer, te realiseren.

WAT DOEN WE DAARVOOR?

- Verzorgen van het afhandelen van incidentmeldingen;
- Begeleiden en coördineren van brandweerpersoneel en -materieel dat nodig is voor het bestrijden van incidenten;

Voor deze taak zijn getrainde centralisten in een continuooster beschikbaar en de technische (communicatie)systemen die het mogelijk maken de meldingen via 112 om te zetten in een adequate afhandeling van de incidenten. Dit zijn veelal landelijke systemen (zoals GMS en C2000) die beheerd worden door de Landelijke Meldkamer Samenwerking (LMS).

Prestatie-indicatoren Kwantitatieve kengetallen	Meet- eenheid	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
In welk percentage van de gevallen haalt de alarmcentrale (MKB) de bestuurlijk vastgestelde verwerkingstijd bij prio 1 meldingen? 80% binnen 1 min	%	66%	80%	80%	80%
Incidentmeldingen	Aantal	14.581	15.000	15.000	15.000

WAT MAG HET KOSTEN?

Meerjarenraming van lasten en baten <i>(bedragen in duizenden euro's)</i>						
	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
<i>Lasten</i>	2.646	3.503	3.492	3.492	3.492	3.392
<i>Baten</i>	2.782	3.232	3.392	3.392	3.392	3.392
Saldo lasten en baten	-136	271	100	100	100	0
Mutatie reserves		271	100	100	100	0
Resultaat	-136	0	0	0	0	0

Financiële ontwikkelingen		<i>(bedragen in duizenden euro's)</i>				
	Rekening	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Verloopstaat lasten 2023 naar 2024						
Begroting 2023		1.968	1.868	1.768	1.768	1.768
Interne verschuiving tussen producten		101	101	101	101	101
Voorcalculatie trend 2024			89	89	89	89
Nacalculatie trend voorgaande jaren		33	104	104	104	104
Overige ontwikkelingen		1.371	1.330	1.430	1.430	1.330
Totaal		3.503	3.492	3.492	3.492	3.392

Toelichting begroting 2024-2027

De meldkamers Brandweer van de regio Haaglanden en de regio Hollands Midden fungeren als één meldkamer maar de begrotingen zijn gescheiden. Er wordt nauw samengewerkt met de meldkamers politie en ambulancezorg. Ofschoon het beheer van de meldkamers (ICT systemen, ICT beheerders en huisvesting) verzorgd wordt door de LMS blijven de veiligheidsregio's zelf verantwoordelijk voor hun meldkamerfunctie. In dit kader wordt gewerkt aan kwaliteitsverbetering van het interne meldkamerproces met als thema's geprotocolleerde intake, scholing en onderzoek naar het omvormen tot een Operationeel Centrum Brandweer.

In 2023 zullen de veiligheidsregio's Haaglanden en Hollands Midden uitvoering geven aan het verder vormgeven van de Meldkamer Brandweer. De veiligheidsregio's Haaglanden en Hollands Midden hebben in 2022 een convenant afgesloten over de intensivering van de samenwerking in de gezamenlijke brandweermeldkamer. In dit kader zijn de brandweercentralisten, voorheen in dienst van de politie, op vrijwillige basis overgegaan naar de VRH. De functie van Calamiteiten Coördinator is het afgelopen jaar volledig geïmplementeerd. In 2023 zal worden gewerkt aan de verdere professionalisering van deze rol.

Zoals eerder vermeld wordt het ICT beheer per 1 januari 2020 uitgevoerd door de LMS. Gedurende de 'bouwplaats' periode 2020 – 2022 realiseert de LMS de volledige overgang naar de gezamenlijke meldkamers op het LMS-platform. In de loop van 2022 is de daadwerkelijke overgang van de VRH-meldkamer voorzien. In de komende periode zullen de rafelranden als gevolg van de overgang worden afgehecht. Te denken aan de kosten verbonden aan de opschalingsruimten. Naar verwachting zal dit traject begin 2023 worden afgerond.

5.4 PROGRAMMA VEILIGHEID: PRODUCT 711.1 Geneeskundige Meldkamer (GnkM)

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

- Continu beschikbaar zijn voor hulp- en ambulancezorgvragen van burgers en bedrijven en een adequate alarmering en regie vanuit de RAV realiseren;
- Het continu beschikbaar zijn om de geneeskundige zorgketen monodisciplinair te kunnen opschalen en coördineren indien noodzakelijk;
- Het continu beschikbaar zijn om de geneeskundige zorgketen samen met de veiligheidspartners multidisciplinair te kunnen opschalen en coördineren;
- Het oprichten van een coördinatiecentrum binnen de acute zorg om zo (logistieke) zorgprocessen efficiënter, veiliger en doelmatiger te laten verlopen en nauwere samenwerking met ketenpartners mogelijk te maken.

WAT DOEN WE DAARVOOR?

- Het samen met de geneeskundige zorgpartners in stand houden en gebruiken van de benodigde communicatie (infra)structuur om o.a. uitvoering te kunnen geven aan de GHOR taken;
- Het samen met de multidisciplinaire veiligheidspartners in stand houden en gebruiken van de benodigde (infra)structuur om uitvoering te kunnen geven aan de multidisciplinaire crisis/rampenbestrijding;
- Met gebruikmaking van deze infrastructuur het aannemen en afhandelen van verzoeken om ambulancezorg;
- Het optimaliseren van het triagesysteem (conform Nederlandse Triage Standaard) waardoor de verpleegkundig centralist goed ondersteund wordt in de toewijzing van zorg en het verstrekken van telefonische instructies aan melders;
- Omzetten van meldingen en zorgvragen in zorg of verwijzing, afgestemd op de reële behoefte. In de praktijk betekent dit het al dan niet met spoed uitsturen van een laagcomplexe, medium complexe, hoog complexe ambulance / Rapid Responder of het doorverwijzen van de hulpvrager naar de huisarts of andere instanties;
- Het bewaken van de paraatheid. Dit betekent dat de meldkamer er op toe ziet dat beschikbare ambulances optimaal over de regio verdeeld worden waardoor zoveel mogelijk patiënten binnen de normtijd bereikt kunnen worden;
- Het in stand houden van een gecertificeerd kwaliteitsborgingssysteem (HKZ) en Veiligheidsmanagementsysteem (VMS) om zo de kwaliteit en veiligheid van de patiënt, betrokkenen en medewerkers te waarborgen;
- Het bewaken van patiëntinformatie en -privacy door bij te dragen aan een gecertificeerd Information Security Management Systeem van de LMS op basis van ISO27001 en van de RAV op basis van de NEN7510;
- Zorgen dat al onze medewerkers aantoonbaar goed zijn opgeleid en geoefend en tevens dat alle verpleegkundig (intake) centralisten bevoegd en bekwaam zijn en over een geldige bekwaamheidsverklaring beschikken.
- Technologisch innoveren; onderzocht wordt in hoeverre Artificial Intelligence kan ondersteunen bij een optimale spreiding van beschikbare ambulances.

Voor deze taken zijn centralisten in een continuooster beschikbaar, evenals de technische (communicatie)systemen die het mogelijk maken de meldingen via 112 om te zetten in een adequate afhandeling van de incidenten. Dit zijn veelal landelijke systemen (zoals GMS, NTS en C2000).

Prestatie-indicatoren Kwantitatieve kengetallen	Meet- eenheid	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
RAV Haaglanden norm (voor ambulancediensten)					
Responstijd A1-ritten binnen normtijd van 15 minuten	%	89%	95%	95%	95%
Responstijd A2-ritten binnen normtijd van 30 minuten	%	93%	95%	95%	95%
SLA met RAV Haaglanden (norm voor meldkamer)					
Gemiddelde verwerkingstijd 112 meldingen van A1 spoedritten binnen normtijd van 2 minuten	min.	2:43min	2:00min	2:00min	2:00min
Ritten					
Declarabele ritten	aantal	74.140	74.000	74.000	74.000
EHBO ritten	aantal	28.159	20.000	20.000	20.000
Totaal ritten		102.299	94.000	94.000	94.000
Meldingen, geen ritten	aantal	57.598	50.000	50.000	50.000
Totaal meldingen		159.897	144.000	144.000	144.000

WAT MAG HET KOSTEN?

Meerjarenraming van lasten en baten	<i>(bedragen in duizenden euro's)</i>					
	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
<i>Lasten</i>	3.392	3.776	3.778	3.778	3.778	3.778
<i>Baten</i>	3.696	3.776	3.778	3.778	3.778	3.778
Saldo lasten en baten	-304	0	0	0	0	0
Mutatie reserves		0	0	0	0	0
Resultaat	-304	0	0	0	0	0

Financiële ontwikkelingen	<i>(bedragen in duizenden euro's)</i>					
	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Verloopstaat lasten 2023 naar 2024						
Begroting 2023		3.554	3.554	3.554	3.554	3.554
Interne verschuiving tussen producten		0	0	0	0	0
Voorcalculatie trend 2024			2	2	2	2
Nacalculatie trend voorgaande jaren		-3	-3	-3	-3	-3
Overige ontwikkelingen		225	225	225	225	225
Totaal		3.776	3.778	3.778	3.778	3.778

Toelichting begroting 2024-2027

De GnKM is middels een SLA verbonden met de RAV Haaglanden. Met de inwerkingtreding van de nieuwe wet ambulancevoorziening is deze manier van 'onder-aannemerschap' niet meer toegestaan. De GnKM kan alleen nog als lid van het bestuur onderdeel uitmaken van de coöperatie of ondergebracht worden bij een van de reeds deelnemende leden. Net als in het jaar 2021 heeft 2022 tevens in het teken gestaan van de bestuurlijke inbedding van de geneeskundige meldkamer binnen de RAV. Diverse scenario's zijn hiervoor onderzocht en in 2023 zal hier een keuze in verwacht worden.

Zoals eerder vermeld wordt het ICT beheer per 1 januari 2020 uitgevoerd door de LMS. Gedurende de 'bouwplaats' periode 2020 – 2022 realiseert de LMS de volledige overgang naar de gezamenlijke meldkamers. In deze periode zullen de rafelranden als gevolg van de overgang worden afgehecht. Evenals de andere meldkamerdisciplines, bereidt de geneeskundige meldkamer zich voor op een grootscheepse verbouwing. De gemeenschappelijke meldkamer zal ingericht worden met de nieuwe LMS-meldkamerwerkplekken. De verbouwing is goed te combineren met de plannen van de geneeskundige meldkamer om een ambulance coördinatie centrum in te richten. Dit biedt de mogelijkheid om bij minder urgente zorgvragen makkelijker contact te zoeken met ketenpartners als huisartsen, acute diensten van de GGZ en verloskundigen (zorgcoördinatie). Tevens wordt het, met het ambulance coördinatie centrum, mogelijk om beter in te spelen op de behandelcapaciteit in de ziekenhuizen en patiënten regionaal te spreiden. Hiermee kan in de toekomst uitvoering gegeven worden aan een veranderend zorglandschap. De beleidsagenda van de acute zorg (VWS) bouwt voort op het integraal zorg akkoord (IZA) en bevat acties op drie kernpunten: 1) kwaliteit en toegankelijkheid van de acute zorg, 2) zorgcoördinatie en 3) samenwerking in de regio. Deze ontwikkelingen zullen bij moeten dragen aan een sterk coördinerende positie van de GnKM op gebied van patiëntstromen in zowel reguliere als opgeschaalde zorg.

Niet alleen het snel alarmeren van ambulances behoort tot de kerntaak van de GnKM maar ook het telefonisch instrueren van melders. Veelal kunnen er levensreddende handeling uitgevoerd worden door melders op basis van heldere telefonische instructies van de centralist. Daarom werkt de Geneeskundige Meldkamer Haaglanden continu aan de verbetering van de kwaliteit van het hulp- en zorgproces. Met behulp van de Nederlandse Triage Standaard (NTS) wordt gezocht naar aansluiting bij, en afstemming op, de zorgvrager binnen de acute zorgketen. De GnKM investeert in goede -evidence based- melderinstructies en in gebruiksvriendelijke softwarematige ondersteuning.

Om de continuïteit van zorg te kunnen garanderen is blijvende aandacht voor de werving van verpleegkundig centralisten én logistiek centralisten nodig, alsook de gezondheid van de medewerkers. De komende jaren wil de GnKM meer toegespitste ondersteuning per medewerker aanbieden. Met een Mental Health Assessment zal een individueel beeld ontstaan over hoe een medewerker optimaal ondersteund kan worden in zijn of haar psychosociale functioneren. In 2020 is hier op vrijwillige basis invulling aan gegeven en ook de komende jaren zal dit een vervolg krijgen, in overleg met de ondernemingsraad.

5.5 PROGRAMMA VEILIGHEID: PRODUCT 120.4 Geneeskundige HulpverleningsOrganisatie in de Regio (GHOR)

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

De GHOR richt zich op het samenwerkingsgebied dat zich op het snijvlak van drie domeinen bevindt: openbaar bestuur, gezondheidszorg en veiligheid. Waar die domeinen elkaar raken, spreken we van publieke veiligheid (openbaar bestuur en veiligheid), publieke gezondheid (openbaar bestuur en gezondheidszorg) en acute zorg (gezondheidszorg en veiligheid). De GHOR bevindt zich op het kruispunt daartussen en verbindt vanuit die centrale positie de publieke gezondheid, publieke veiligheid en acute zorg.

De Wvr regelt dat de GHOR belast is met de coördinatie, aansturing en regie van de geneeskundige hulpverlening en met de advisering van andere overheden en organisaties op dat gebied. De uitvoering van de geneeskundige hulpverlening blijft, ook wanneer de GHOR deze coördineert, aanstuurt of regisseert, de verantwoordelijkheid van zorginstellingen zelf. Verantwoordelijkheden die eerst bij de GHOR lagen, zijn de laatste jaren verschoven, o.a. naar zorginstellingen en naar netwerken in de zorg. Het vraagt van de GHOR, in deze veranderende omgeving, zich goed bewust te zijn van haar rol en in de keten afstemming te hebben en te houden met haar netwerkpartners. De focus ligt op twee thema's, verbreden van het netwerk en het creëren van een actueel en gedeeld (geneeskundig) beeld.

WAT DOEN WE DAARVOOR?

- Nieuwe relaties aangaan en bestaande relaties onderhouden met partners in zorg en veiligheid, alsmede hier tussen verbindend optreden (stakeholderanalyse);
- Reflectie op de eigen organisatie, onderzoeken van de ontwikkelmogelijkheden binnen de eigen organisatie om in voldoende mate te kunnen anticiperen op een veranderende omgeving
- Potentiële nieuwe relaties/netwerken onderzoeken in bijvoorbeeld het sociale domein;
- Afhankelijk van de behoefte dynamische samenwerkingsverbanden aangaan;
- Het realiseren van ketenplanvorming met partners in de zorg, veiligheid en openbaar bestuur in relatie tot crisisbeheersing en rampenbestrijding;
- Bijdragen leveren aan een gedeeld geneeskundig beeld t.b.v. crisis, o.a. data-analyse over disbalansen in de zorgcontinuïteit en scenario's uitwerken op basis van data-analyse;
- Bestuurlijke afstemming met zorginstellingen;
- Rapportage aan het bestuur van de VRH over de mate van voorbereiding van zorginstellingen;
- Operationele organisatie op orde;
- Advisering rondom vergunning verstrekking van onder andere evenementen.
- Advisering over risicobeheersing bij onder andere grote (ver)bouw- en infrastructurele projecten

Prestatie-indicatoren Kwantitatieve kengetallen	Meet- eenheid	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Hoeveel procent van de GHOR-sleutelfunctionarissen heeft de beoogde basisopleiding voor de betrokken functie met goed gevolg afgerond (norm 100%)	%	100%	100%	100%	100%
Hoeveel procent van de GHOR-sleutelfunctionarissen en GHOR-teams is opgeleid en geoefend conform de hiervoor gestelde eisen (norm 100%)	%	100%	100%	100%	100%

WAT MAG HET KOSTEN?

Meerjarenraming van lasten en baten <i>(bedragen in duizenden euro's)</i>						
	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
<i>Lasten</i>	1.769	2.167	2.174	2.174	2.174	2.174
<i>Baten</i>	2.026	2.167	2.174	2.174	2.174	2.174
Saldo lasten en baten	-257	0	0	0	0	0
Mutatie reserves						
Resultaat	-257	0	0	0	0	0

Financiële ontwikkelingen <i>(bedragen in duizenden euro's)</i>						
	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Verloopstaat lasten 2023 naar 2024						
Begroting 2023		2.022	2.022	2.022	2.022	2.022
Interne verschuiving tussen producten		0	7	7	7	7
Voorcalculatie trend 2024		0	0	0	0	0
Nacalculatie trend voorgaande jaren		0	0	0	0	0
Overige ontwikkelingen		145	145	145	145	145
Totaal		2.167	2.174	2.174	2.174	2.174

Toelichting begroting 2024-2027

De GHOR speelt samen met zorg- en veiligheidspartners proactief in op initiatieven en ontwikkelingen binnen de gemeenten en de veiligheidsregio, adviseert en neemt maatregelen. Hiermee realiseert de GHOR dat de gezondheidszorg naadloos kan opschalen van dagelijkse zorg naar grootschalige hulpverlening en dat effecten van rampen en crises beperkt blijven. Naast de taken die de GHOR regulier uitvoert, is het voor de organisatie belangrijk om op een adaptieve manier in haar omgeving te acteren. De samenleving verandert snel en is complexer aan het worden. Dit geeft uitdagingen die invloed hebben op de wijze waarop de GHOR denkt invulling te geven aan haar opdracht de komende jaren. Onderwerpen zijn bijvoorbeeld:

- Effecten van langdurige crises
- De uitwerking van de evaluatie Wvr, gevolgen van de contouren nota
- Herziening Wpg en opzetten LFI
- Samenwerkingsdocument ROAZ en DPG
- De Omgevingswet
- Energietransitie en verduurzaming
- Verdichting

Een belangrijk onderdeel van de begroting is het in stand houden van een operationele organisatie die goed opgeleid en geoefend is. Afgelopen periode is daarom besloten te investeren in de uren t.b.v. OTO per piketfunctionaris zodat we als GHOR Haaglanden weer aansluiten bij het landelijk gemiddelde van OTO-contacturen.

Het in 2020 opgestelde Zorgrisicoprofiel (ZRP) maakt inzichtelijk welke kwetsbaarheden er in de zorgketen zijn als een ramp of crisis van een bepaald scenario ons treft. Dit ZRP sluit aan op het Risicoprofiel van de VRH. Het ZRP is landelijk overgenomen als concept. Er is een traject gestart om het zorghisicoprofiel landelijk te gaan uitrollen over 6 pilot Veiligheidsregio's. Regionaal gaat de GHOR de komende periode in gesprek met (zorg) bestuurders om het ZRP verder te verfijnen en te verscherpen. Met als doel het verstevigen van de positie van GHOR en AB in de geneeskundige kolom.

Landelijk zijn er vier trajecten ('snelwegen') in het leven geroepen om bepaalde onderwerpen een ontwikkelingsversnelling mee te kunnen geven.

Een voorbeeld van uitwerking van de snelweg informatiemanagement is het implementeren van Netcentrisch werken in de ROAZ regio West door de beide GHOR bureaus Haaglanden en Hollands Midden. De implementatie van het NCW, werken met LCMS GZ in de geneeskundige kolom krijgt nu echt concrete vormen. Medewerkers van zorginstellingen worden opgeleid tot ICO en aan de hand van de blauwdruk Netcentrisch Werken Haaglanden zal men in de ROAZ regio West zorgdragen voor goede informatie uitwisseling t.b.v. goede oordeels- en besluitvorming in (dreigende) crisissituaties.

5.6 PROGRAMMA VEILIGHEID: PRODUCT 120.5 Gemeentelijke crisisbeheersing/bevolkingszorg

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

De negen gemeenten binnen Haaglanden zetten de kracht van hun eigen (met name lokale) organisatie in voor de bestrijding van incidenten, rampen en crises. Dit geldt niet alleen voor 'klassieke' incidenten, rampen en crises, maar ook voor incidenten in het sociaal domein en het domein van de openbare orde en veiligheid met (mogelijk) maatschappelijke impact. Deze lokale organisaties worden versterkt door collectieve planvorming en het organiseren van gezamenlijke voorzieningen die aanvullend zijn op de eigen organisatie. Dit maakt tevens de aansluiting bij de inzet van hun partners en bij de regionale, multidisciplinaire crisisorganisatie mogelijk.

WAT DOEN WE DAARVOOR?

Elke gemeente heeft een bij de eigen organisatie passend arrangement, gebaseerd op de afspraken uit de regionale visie op gemeentelijke crisisbeheersing, dat invulling geeft aan de taken die behoren bij gemeentelijke crisisbeheersing. Gemeenten werken samen aan de voorbereiding van de gemeentelijke processen die samenhangen met de multidisciplinaire inzet van de crisisorganisatie (bevolkingszorg). Sleutelfunctionarissen zijn, daar waar nodig, georganiseerd in regionale pools.

Prestatie-indicatoren Kwantitatieve kengetallen	Meet-eenheid	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Regionale piketpools zijn gevuld	aantal	-*	80	80	80
Sleutelfunctionarissen hebben de betreffende basisopleiding met goed gevolg afgerond	%	-*	100%	100%	100%

*Betreft nieuwe prestatie-indicatoren

WAT MAG HET KOSTEN?

Meerjarenraming van lasten en baten <i>(bedragen in duizenden euro's)</i>						
	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
<i>Lasten</i>	4.848	876	814	779	779	779
<i>Baten</i>	4.800	756	779	779	779	779
Saldo lasten en baten	48	120	35	0	0	0
Mutatie reserves	120	120	35	0	0	0
Resultaat	-72	0	0	0	0	0

Financiële ontwikkelingen <i>(bedragen in duizenden euro's)</i>						
	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Verloopstaat lasten 2023 naar 2024						
Begroting 2023		862	742	742	742	742
Interne verschuiving tussen producten		0	0	0	0	0
Voorcalculatie trend 2024		0	23	23	23	23
Nacalculatie trend voorgaande jaren		14	14	14	14	14
Overige ontwikkelingen		0	35	0	0	0
Totaal		876	814	779	779	779

Toelichting begroting 2024-2027

Om de opgave waar gemeenten voor staan om de gemeentelijke crisisbeheersing aan te laten (blijven) sluiten bij de gemeentelijke organisatie én de behoefte van de samenleving, versterken de gemeenten elkaar door de Adviseurs Crisisbeheersing structureel met elkaar te laten samenwerken op een vast moment en locatie.

Sleutelrollen en specialistische rollen zijn dusdanig (intergemeentelijk) georganiseerd, dat deze inzetbaar zijn in de regionale crisisorganisatie én de gemeenten deze kunnen betrekken bij hun eigen organisatie als de bestrijding van een incident, ramp of crisis hierom vraagt. Voor rollen waar beschikbaarheid en bereikbaarheid van functionarissen moet worden gegarandeerd, worden gemeenten centraal gecompenseerd voor de lokaal uitgekeerde piketvergoedingen. De kosten hiervoor worden vanaf 2023 in lijn gebracht met de regionale afspraken die gemeenten over deze vergoedingen hebben gemaakt. De begroting van BGC is hierop aangepast.

De negen gemeenten worden in hun voorbereiding op incidenten, rampen en crises ondersteund door BGC. BGC doet dit door gemeenten te adviseren in de voorbereidingsfase, door afstemming te initiëren, te bevorderen en/of te organiseren tussen gemeenten en partners binnen de veiligheidsregio, door regionale planvorming te coördineren en door uitvoering te geven aan een aantal regionale samenwerkingsafspraken tussen gemeenten onderling en tussen gemeenten en partners (operationele voorbereiding en vakbekwaamheid).

De kosten voor de kolom gemeentelijke crisisbeheersing bestaan uit de volgende posten:

- bureau gemeentelijke crisisbeheersing (personeelskosten);
- piketkosten regionale pools functies bevolkingszorg;
- OTO-kosten regionale pools functies bevolkingszorg;
- regionale faciliteiten;
- bijdragen landelijke voorzieningen (o.a. NRK, SIS, NIPV).

5.7 PROGRAMMA VEILIGHEID: OVERZICHT 120.6 Overhead

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

Het doel van het overzicht Overhead is het op een effectieve en efficiënte manier ondersteunen van de primaire producten. Kernpunten hierbij zijn:

- Inzicht in de omvang en samenstelling van de overhead;
- Efficiënte en effectieve ondersteuning van het primair proces.

WAT DOEN WE DAARVOOR?

Ondersteuning leveren aan de primaire producten van de VRH ten behoeve van de primaire processen.

Prestatie-indicatoren Kwantitatieve kengetallen	Meet- eenheid	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Percentage totale lasten	%	16%	17%	16%	16%

WAT MAG HET KOSTEN?

Meerjarenraming van lasten en baten <i>(bedragen in duizenden euro's)</i>						
	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
<i>Lasten</i>	17.408	18.407	18.929	18.943	18.953	18.953
<i>Baten</i>	18.657	18.187	18.929	18.943	18.953	18.953
Saldo lasten en baten	-1.249	220	0	0	0	0
Mutatie reserves	74	220	0	0	0	0
Resultaat	-1.323	0	0	0	0	0

Financiële ontwikkelingen <i>(bedragen in duizenden euro's)</i>						
	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Verloopstaat lasten 2023 naar 2024						
Begroting 2023		18.669	18.708	18.722	18.732	18.732
Interne verschuiving tussen producten		-815	-854	-854	-854	-854
Voorcalculatie trend 2024			522	522	522	522
Nacalculatie trend voorgaande jaren		334	554	554	554	554
Overige ontwikkelingen		219	-1	-1	-1	-1
Totaal		18.407	18.929	18.943	18.953	18.953

Toelichting begroting 2024-2027

De door de BBV gehanteerde definitie van overhead luidt: de kosten die samenhangen met de loonkosten leiding (ook als de leiding uitvoerende taken uitvoert) en ondersteuning vanuit de PIJOFACH-taken aan het primair proces. De PIJOFACH-taken betreffen de werkzaamheden rondom Personeel, Informatievoorziening, Juridisch, Organisatie, Financiën, Automatisering, Communicatie en Huisvesting.

De onderverdeling van het product overhead is als volgt:

(bedragen in duizenden euro's)			
Kosten overhead naar indeling BBV	Lasten	Baten	Saldo
Leidinggevend en ondersteuning primair proces	3.070		3.070
Onvoorzien	198		198
Financien	2.416		2.416
HRM	2.235		2.235
Inkoop	364		364
Interne en externe communicatie	602		602
Juridische zaken	229		229
Informatie en automatisering	4.190		4.190
Huisvesting en services	5.625	0	5.625
	18.929	0	18.929

VASTSTELLING VAN DE ONTWERP MEERJARENBEGROTING 2024 - 2027

ALDUS VASTGESTELD IN DE VERGADERING VAN HET ALGEMEEN BESTUUR
VAN DE VEILIGHEIDSREGIO HAAGLANDEN OP 14 APRIL 2023:

DE VOORZITTER,

JAN VAN ZANEN

DE SECRETARIS,

ESTHER LIEBEN

Bijlage 7.1. Kostenverdeelstaat

<i>(bedragen in duizenden euro's)</i>											
Kosten-soort	Omschrijving	Rekening 2022	Totaal begroting 2023	Totaal begroting 2024	120.1 Brand weer zorg	120.2 Rampen- bestrijding & crisis- beheersing	120.3 Meld- kamer MKB	711.01 Meld- kamer GnkM	120.4 GHOR	120.5 Gemeen- telijke crisis- beheersing	120.6 Overhead
LASTEN											
0.0	Niet in te delen onvoorzien	0	195	196	0	0	0	0	0	0	196
1.1	Loonbetalingen en sociale premies	68.511	72.471	74.502	55.114	1.708	2.973	2.622	1.371	0	10.714
1.15	Vergoedingen personeel	1.866	1.741	1.787	1.408	33	63	60	20	0	203
1.2	Sociale uitkering voormalig personeel	6.527	5.240	5.342	5.291	4	8	5	4	0	30
2.1	Rente rekening courant	1.413	1.853	2.115	0	0	0	0	0	0	2.115
2.2	Rente vaste activa	0	0	-1	1.984	13	0	1	5	0	-2.004
2.3	Afschrijvingen	5.349	5.205	5.700	5.122	84	2	5	33	0	454
3.0	Personeel van derden	1.021	1.137	1.072	0	0	97	200	155	620	0
3.1	Energie	1.377	1.468	1.506	1.405	22	0	0	8	19	52
3.4	Aankopen goederen en diensten	25.354	27.915	28.100	16.762	2.182	349	885	578	175	7.169
6.2	Overige verrekeningen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
TOTAAL LASTEN		111.418	117.225	120.319	87.087	4.046	3.492	3.778	2.174	814	18.929
BATEN											
3.4	Overige goederen en diensten	5.790	5.403	5.404	472	0	1.498	3.434			
4.1	Inkomstenoverdrachten van het Rijk	12.591	10.176	10.175	2.566	4.046			2.174		1.389
4.2	Inkomensoverdr. overheid (niet-Rijk)	96.182	99.535	104.398	83.841	0	1.894	344		779	17.540
TOTAAL BATEN		114.563	115.114	119.977	86.880	4.046	3.392	3.778	2.174	779	18.929
Resultaat voor bestemming		-3.145	2.111	342	207	0	100	0	0	35	0
6.0	Mutaties reserves	439	2.111	342	207	0	100	0	0	35	0
Resultaat na bestemming		-3.584	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Bijlage 7.2. Verdeling naar takenvelden											
(bedragen in duizenden euro's)											
Kosten-soort	Omschrijving	Rekening 2022	Totaal begroting 2023	Totaal begroting 2024	120.1 Brandweer zorg	120.2 Rampenbestrijding & crisisbeheersing	120.3 Meldkamer MKB	711.01 Meldkamer GnKM	120.4 GHOR	120.5 Gemeentelijke crisisbeheersing	120.6 Overhead
LASTEN TAAKVELD											
0.4	Ondersteuning organisatie	11.917	18.187	18.930		0					18.929
0.5	Treasury	-301	0	0							0
1.1	Crisisbeheersing en Brandweer	92.388	91.126	93.406	82.881	4.046	3.492		2.174	814	0
1.2	Openbare orde en veiligheid	1.023	986	1.000	1.000						0
7.1	Volksgezondheid	3.591	3.776	3.778				3.778			0
8.3	Bouwen en wonen	2.799	3.150	3.205	3.205						
Totaal lasten taakveld		111.417	117.225	120.319	87.087	4.046	3.492	3.778	2.174	814	18.929
BATEN TAAKVELD											
0.4	Ondersteuning organisatie	24.970	18.187	18.930							18.929
0.5	Treasury	0	0	0							
1.1	Crisisbeheersing en Brandweer	84.983	89.015	93.065	82.674	4.046	3.392		2.174	779	0
1.2	Openbare orde en veiligheid	988	986	1.000	1.000						
7.1	Volksgezondheid	3.695	3.776	3.778				3.778			
8.3	Bouwen en wonen	0	3.150	3.205	3.205						
Totaal baten taakveld		114.636	115.114	119.979	86.880	4.046	3.392	3.778	2.174	779	18.929
Saldo van baten en lasten		-3.219	2.111	342	207	0	100	0	0	35	0
0.10	Mutaties reserves	365	2.111	342	207	0	100	0	0	35	0
Resultaat		-3.584	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Bijlage 7.3. Bijdrage Rijk										(bedragen in duizenden euro's)
sector	bijdrage	Besluit	verstrekker	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Toelichting
VRH	BDUR BTW	kenmerk 2012-329421 dd. 3 dec 2012	Ministerie van V en J	4.018	4.018	4.018	4.018	4.018	4.018	
VRH	BDUR alg	kenmerk 2013-456756 dd. 25 nov 2013	Ministerie van V en J	3.790	3.790	3.790	3.790	3.790	3.790	
VRH	BDUR alg	kenmerk 2015-713270 dd. 15 december 2015	Ministerie van V en J	308	308	308	308	308	308	Herijkingsonderzoek
VRH	BDUR alg	kenmerk 2018-2434512 dd. 3 december 2018	Ministerie van V en J	279	279	279	279	279	279	Trend 2015-2019
VRH	BDUR LMS	kenmerk 2018-2434512 dd. 3 december 2018	Ministerie van J en V	-675	-667	-669	-669	-669	-669	Uitwerkingskader LMS
VRH	BDUR alg	kenmerk 2019-2635256 dd. 4 juli 2019	Ministerie van J en V	130	130	131	131	131	131	Loonbijstelling 2019
VRH	BDUR alg	kenmerk 2019-2766700 dd. 5 december 2019	Ministerie van J en V	10	10	11	11	11	11	Bijdrage 2020
VRH	BDUR alg	kenmerk 2020-293171 dd. 17 juni 2020	Ministerie van J en V	143	170	170	170	170	170	Loonbijstelling 2020
VRH	BDUR alg	kenmerk 2020-3360825 dd. 7 juni 2021	Ministerie van J en V	0	169	169	169	169	169	Loonbijstelling 2021
VRH	BDUR alg	kenmerk 2021-3660921 dd. 6 december 2021	Ministerie van J en V	19	19	19	19	19	19	Vaststelling 2022
VRH	BDUR alg	kenmerk 2022-4041050 dd. 1 juni 2022	Ministerie van J en V	298	326	326	326	326	326	Loon en prijsbijstelling 2022
VRH	BDUR alg	kenmerk 2022-4354156 dd. 1 december 2022	Ministerie van J en V	0	1.624	1.624	1.624	1.624	1.624	Versterking crisisbeheersing en informatiepositie
				8.524	10.176	10.176	10.176	10.176	10.176	

Bijlage 7.4: Investeringsplan			<i>(bedragen in duizenden euro's)</i>				
sector	Omschrijving	afschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
		in jaren					
VRH	Stelpost	4-10	300	300	300	300	300
BV	Ict / kantoorautomatisering	3-5	263	80	328	497	363
BRW	Dienstvoertuigen	5-10	485	1.780	1.418	905	290
	Operationele voertuigen	5-15	7.135	8.170	5.120	0	0
	Repressieve middelen	5-15	1.140	2.227	1.691	55	176
	Instandhouding gebouwen	5-20	2.411	1.210	976	733	72
	Kleding	4-10	0	1.400	55	0	40
Totaal			11.734	15.167	9.888	2.490	1.241

Bijlage 7.5. Liquiditeitenplanning begroting										<i>(bedragen in duizenden euro's)</i>			
Periode	<i>Inkomsten</i>				<i>Uitgaven</i>					Saldo inkomsten /uitgaven	Liquide middelen ultimo jaar		
	Overige	BDUR	Bijdragen gemeenten	Aantrekken leningen	Personeel	Overige	Investerings	Besteding reserves en voorzieningen	Aflossing leningen				
2022												39.357	
1e kwartaal	1.351	2.544	19.768		19.539	7.955	2.934					-6.765	
2e kwartaal	1.351	2.544			19.539	7.955	2.934					-26.533	
3e kwartaal	1.351	2.544	49.768	8.000	19.539	7.955	2.934	1.140	2.147			27.949	
4e kwartaal	1.351	2.544	30.000		19.539	7.955	2.934					3.468	
totaal 2023	5.404	10.176	99.536	8.000	78.154	31.820	11.736	1.140	2.147			-1.881	37.476
1e kwartaal	1.351	2.544	11.326		20.046	8.032	3.792					-16.649	
2e kwartaal	1.351	2.544		10.000	20.046	8.032	3.792					-17.975	
3e kwartaal	1.351	2.544	53.072		20.046	8.032	3.792	316	1.727			23.055	
4e kwartaal	1.351	2.544	40.000		20.046	8.032	3.792					12.026	
totaal 2024	5.404	10.176	104.398	10.000	80.182	32.128	15.168	316	1.727			457	37.933
2025	5.403	10.176	104.397	4.000	80.182	32.128	9.888	232	1.593			-47	37.886
2026	5.403	10.176	104.397		80.182	32.128	2.490	-221	1.634			3.763	41.649
2027	5.403	10.176	104.397		80.182	32.128	1.241	-954	6.474			905	42.554

Toelichting: Het saldo van de liquide middelen per 31 december is inclusief de rekening schatkistbankieren bij het Rijk. Het saldo ultimo jaar is inclusief de vooruitontvangen gemeentelijke bijdrage voor het volgende jaar.

Bijlage 7.6. Reserves en voorzieningen																			
<i>(bedragen in duizenden euro's)</i>																			
	Rekening	2022			2023			2024			2025			2026			2027		
		Toe-name	Ont-trekking	Eind stand	Toe-name	Ont-trekking	Eind stand	Toe-name	Ont-trekking	Eind stand	Toe-name	Ont-trekking	Eind stand	Toe-name	Ont-trekking	Eind stand			
Algemene reserve	1.637	45	0	1.682	0	0	1.682	0	0	1.682	0	0	1.682	0	0	1.682			
Algemene reserve VRH	1.637	45	0	1.682	0	0	1.682	0	0	1.682	0	0	1.682	0	0	1.682			
OMS	104	0	50	54	0	54	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
Bestemmingsreserves LMS	500	0	200	300	0	100	200	0	100	100	0	100	0	0	0	0			
Gemeentelijke crisisbeheersing	155	0	120	35	0	35	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
Realistisch oefenen	153	0	0	153	0	153	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
FLO Officieren	43	0	43	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
Gemeentelijke bijdrage	0	1.698	1.698	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
Bestemmingsreserves VRH	955	1.698	2.111	542	0	342	200	0	100	100	0	100	0	0	0	0			
Te bestemmen resultaat 2012	3.585	-3.585	0							0			0			0			
Totale reserve	6.177	-1.842	2.111	2.224	0	342	1.882	0	100	1.782	0	100	1.682	0	0	1.682			

<i>(bedragen in duizenden euro's)</i>																			
	Rekening	2022			2023			2024			2025			2026			2027		
		Toe-name	Ont-trekking	Eind stand	Toe-name	Ont-trekking	Eind stand	Toe-name	Ont-trekking	Eind stand	Toe-name	Ont-trekking	Eind stand	Toe-name	Ont-trekking	Eind stand			
Voorziening groot onderhoud	3.706	1.071	1.798	2.979	1.100	1.045	3.034	1.100	1.203	2.931	1.100	750	3.281	1.100	1.117	3.264			
Voorzieningen VRH	3.706	1.071	1.798	2.979	1.100	1.045	3.034	1.100	1.203	2.931	1.100	750	3.281	1.100	1.117	3.264			

Tabel 7.7. Gepronotiseerde Balans						
	<i>(bedragen in duizenden euro's)</i>					
	Realisatie 31-12-22	Begroting 31-12-23	Begroting 31-12-24	Begroting 31-12-25	Begroting 31-12-26	Begroting 31-12-27
Activa						
Vaste activa:						
Materiele vaste activa	64.536	71.065	80.530	84.006	79.441	73.483
Vlottende activa:						
Uitzettingen met looptijd < 1 jaar	48.467	45.467	45.467	45.467	45.467	45.467
Liquide middelen	29	25	25	25	0	0
Overige vlottende activa	4.909	4.909	4.909	4.909	4.909	4.909
	53.405	50.401	50.401	50.401	50.376	50.376
Totaal activa	117.941	121.466	130.931	134.407	129.817	123.859
Passiva						
Vaste passiva:						
Algemene reserve	1.637	1.667	1.667	1.667	1.667	1.667
Bestemmingsreserve	4.538	342	100	100	0	0
Voorzieningen	3.705	2.979	3.005	2.873	3.194	3.148
Langlopende leningen	43.165	56.665	68.018	70.291	68.698	67.064
Nog aan te trekken langlopende leningen		0		0	0	0
Totaal vaste passiva	53.045	61.653	72.790	74.931	73.559	71.879
Vlottende Passiva						
Overige schulden	7.816	7.816	7.916	7.916	6.690	4.741
Overige vlottende passiva	57.080	51.997	50.225	51.560	49.568	47.239
	64.896	59.813	58.141	59.476	56.258	51.980
Totaal passiva	117.941	121.466	130.931	134.407	129.817	123.859

Tabel 7.8. EMU saldo*(bedragen in duizenden euro's)*

	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
1 Exploitatiesaldo voor toevoeging c.q. onttrekking uit reserves	-439	-2.111	-342	-100	-100	0
2 Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	5.349	5.205	5.703	6.412	7.056	7.198
3 Saldo voorzieningen ten laste van de exploitatie	680	-727	26	-132	321	-46
4 Investerings in materiele vaste activa die op de balans worden geactiveerd	-6.569	-11.734	-15.167	-9.888	-2.490	-1.241
5 Baten uit bijdrage van andere overheden die niet in de exploitatie zijn verantwoord.	0	0	0	0	0	0
6 Desinvesteringen in materiele vaste activa	0	0	0	0	0	0
7 Aankoop van grond	0	0	0	0	0	0
8 Baten bouwgrondexploitatie	0	0	0	0	0	0
9 Lasten op balanspost voorzieningen voorzover betreft derden.	0	0	0	0	0	0
10 Lasten i.v.m. transacties met derden die niet vallen onder bovenstaand posten	0	0	0	0	0	0
11 Verkoop effecten	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
Berekend EMU saldo	-979	-9.367	-9.780	-3.708	4.787	5.911

Bijlage 7.9 Afkortingenlijst

AB	Algemeen Bestuur
AVG	Algemene Verordening Gegevensbescherming
BDUR	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding
BGC	Bureau Gemeentelijke Crisisbeheersing
BTW	Belasting toegevoegde waarde
BZ	Brandweezorg
CB	Crisisbeheersing
CoPI	Commando Plaats Incident
DBK	Digitale bereikbaarheidskaart
EMU	Economische Monetaire Unie
FLO	Functioneel Leeftijdsontslag (overgangsregeling)
GHOR	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio
GnkM	Geneeskundige Meldkamer
GR	Gemeenschappelijke regeling
GRIP	Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdings Procedure
JenV	Justitie en Veiligheid
LMS	Landelijke Meldkamer Samenwerking
MKB	Meldkamer brandweer
MVA	Materiële vaste activa
NCTV	Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid
NIPV	Nederlands Instituut Publieke Veiligheid
NRK	Nederlandse Rode Kruis
OMS	Openbaar meldsysteem
OTO	Opleiden Trainen Oefenen
RAV	Regionale ambulancevoorziening
ROT	Regionaal Operationeel Team
SIS	Slachtofferinformatiesystematiek
SiSa	Single information Single audit
TA	Transitie akkoord
TAS	Tankautospuit
TWAZ	Tijdelijke Wet Ambulancezorg
VPB	Vennootschapsbelasting
VRC	Versterking Rampencoördinatie Crisisbeheersing
VRH	Veiligheidsregio Haaglanden
WAZ	Wet ambulancezorg
Wnra	Wet normalisering rechtspositie ambtenaren
WNT	Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector
WVR	Wet Veiligheidsregio's
ZRP	Zorgrisicoprofiel